

16

מדינת ישראל

משרד הממשלה

מס' ליקט

משרד
מאגרי

החלטות הממשלה - תקציב - 95 - תוכנית תקציב רד סגית - שירותי הכניס

8/94 - 8/94

הגל - 15

תיק מס'

מחלקה לשכת המזכיר

שנתיים - החלטות הממשלה - תקציב - 95 תוכנית תקציב
רב שנתית - שינויים מבניים
מזוהה כיום
מזוהה כיום: 000s99y
י.תובת 2-105-7-10-7
תאריך הדפסה: 15/11/2018
גל-6/51353

16

מדינת ישראל

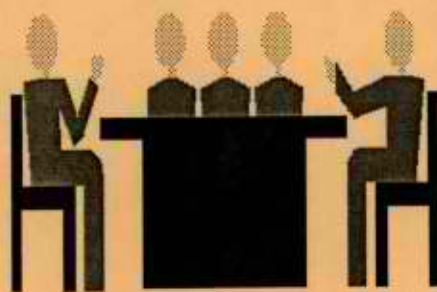
משרד האוצר

החלטות הממשלה :

תקציב 1995

תכנית תקציב רב - שנתית

שינויים מבניים

אוגוסט 1994

אלול התשנ"ד

תוכן עניינים

עמוד

4		1.	הקדמה
		2.	שינויים בסדרי העדיפויות - 1995
		א.	צמצום הגרעון (793 מליוני ש"ח)
6	-		הפחתת הוצאות השכר במגזר הציבורי
7	-		הפחתה בשיעור אחיד בתקציבים השוטפים
8	-		תקציבי קליטת העליה
9	-		הפחתת הוצאות בחינוך
10	-		הפחתת הוצאה לדיור ממשלתי
11	-		הפסקת המקטע המכוון ביבוא דלקים
12	-		אגרת תדירים
13	-		העברה מחברת עמידר
14	-		הסדרת ענף המוניות
16	-		עדכון תעריפי מים למגזר החקלאי ולמגזר התעשייתי
17	-		פקודת מיסי עיריה ומיסי ממשלה
18	ב.		תוספות תקציב לנושאים שונים (2,393 מליוני ש"ח)
		3.	שינויים מבניים להורדה ולריסון מחירי סחורות ושירותים במשק
		א.	תחבורה
22	-		הכנסת מרכיבי תחרות בקווי התעופה לאילת
23	-		פיקוח מחירים על שירותי תדלוק מטוסים
24	-		תובלה אווירית בינלאומית

ב. מוצרים מיובאים

- 25 - מדיניות תקינה
- 27 - בחינת רישוי היבוא, מכסות והיטלים על מוצרי מזון מיובאים.

29 ג. הסדרת תעריפים לשירותי תשתית במשק הדלק

30 ד. פיקוח על המחירים שבשליטת הממשלה

4. שינויים מבניים ואחרים ליעול המגזר הציבורי והקצאת משאבים ציבוריים

א. ייעול משק הרשויות המקומיות

31 - יישום חדו"ח לרפורמה בשלטון המקומי (דו"ח סוארי)

33 - רשויות רווחה אזוריות

34 ב. מבנה משק החשמל

35 ג. משק הדלק

ד. ייעול בתחומי הבטחון

36 - העברת ענף מילואים מהמוסד לביטוח לאומי למשרד הבטחון

37 - גיוס חיילים סדירים למשטרה

ה. ייעול הקצאת מקורות ציבוריים

38 - עידוד השקעות הון

39 - ביטול הטבות מס במסלול חלופי לתיקון 39 במרכז הארץ

40 - תיקון פקודת מחלות בעלי חיים

41 - תיקון חוק חיילים משוחררים - ביטול הזכאות להשתתפות בשכר דירה

42 - הארכת תוקף הוראת שעה בדבר הגדרת "עבודה מתאימה" בביטוח אבטלה

43 - ארגון מחדש של מערך המשדרים

44 - נתיבים לתחבורה ציבורית ורכב רב תפוסה

46 - היטל אקוויפירים

47 - תיקון חוק העתיקות

48 - הפיכת שירות ההדרכה והמקצוע במשרד החקלאות לחברה ממשלתית

1. ייעול בתחום הקליטה

- הפיכת סל קליטה למענק מותנה 49
- הרחבת תחולת חוק הבטחת הכנסה על עולים חדשים 50

2. הוצאת יחידות ופעולות אל מחוץ לממשלה או סגירתן

- איתור יחידות ופעולות מיותרות בשירות הממשלתי 51
- העברת הלשכה לשיקום נכים ממשרד האוצר אל המוסד לביטוח לאומי 52
- מערך הכבאות 53
- רפורמה אירגונית בשירותים הווטרינריים 55

5. כללי

- א. חוק הסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה) 56
- ב. הצעת תקציב 1995 57

6. תכנית תקציב רב שנתית 60

הקדמה

הצעת תקציב 1995 מכוונת להשיג שלושה יעדים מרכזיים:

- א. יצירת התנאים להמשך צמיחה יציבה של המשק.
 - ב. המשך המגמה של ירידה בשיעורי האבטלה.
 - ג. המשך קליטת גל העלייה שהחל בשנת 1989 תוך כדי הבטחת הכנסה מינימלית, שירותים חברתיים הכרחיים ודיוור.
- להשגת התנאים הנחוצים להמשך צמיחה יציבה של המשק ולהגברת התעסוקה יופעלו מספר אמצעים:

א. הפחתת הגירעון התקציבי

מתוך מגמה ליצור תנאים הולמים לצמיחה, החליטה הממשלה כי הגרעון המקומי ללא מתן אשראי בשנת 1995 יעמוד על 2.75% מהתמ"ג, בהמשך למגמה של הפחתת הגרעון כפי שהיה בשנים הקודמות וכקבוע בחוק הפחתת הגרעון, וזאת לעומת גרעון של 3.0% מהתמ"ג בשנת 1994.

הצעות ההחלטה המצ"ב תואמות גרעון בשיעור של 2.75% מהתמ"ג כמתחייב מהחלטת הממשלה. גרעון שכזה יאפשר בין השאר קיומם של שערי ריבית סבירים שיעודדו השקעות במשק.

ב. שינוי סדרי העדיפויות בתקציב 1995

בהתאם למגבלת הגרעון ולדיון שנערך בממשלה בנוגע לסדרי העדיפויות בתקציב המדינה, מוגשות להלן הצעות לצעדים להפחתת הגרעון בסכום של 793 מיליוני ש"ח. בד בבד ייועד סכום של 2,393 מיליוני ש"ח לתוספות תקציב לנושאים שונים.

התוספות המוצעות מתבססות על הדיון שנערך בממשלה על סדרי העדיפויות וכן על הצורך לתת מענה למספר נושאים המחייבים מעורבות של תקציב המדינה וביניהם סיוע לענפים במשבר ומימון עלות הסכם האוטונומיה.

ג. הפחתת מסים

בשנת 1995 תמשך מגמת ההפחתה בשיעורי המסים. בנוסף להשלמת הרפורמה במיסוי יחידים בהיקף של כ-600 מליון ש"ח נטו והפחתת אחוז נוסף במס חברות, בהיקף של כ-170 מליון ש"ח נטו, עליהן החליטה הממשלה בשנים קודמות, החליטה הממשלה בדיון על המצרפים התקציביים על הפחתת מסים נוספת של 800 מיליון ש"ח (נטו).

במסגרת ההחלטה על מיסוי שוק ההון, תבוצע הפחתת מסים נוספת של 500 מיליוני ש"ח (נטו).

הפחתות מסים אלה, שחלקן הוצגו כבר (הפחתת דמי ביטוח לאומי והפחתת מסי קנייה שונים), וחלקן יוצגו בעתיד הקרוב, נועדו לתמוך בתהליך הצמיחה והגברת התעסוקה ולסייע למיתון תהליך עליית המחירים במשק.

עם זאת צפוי שהכנסות המדינה בשנת 1995 תגדלנה לעומת התחזית המקורית לשנת 1994 בכ-7.5 מליארדי ש"ח וזאת כפועל יוצא מהצמיחה הכלכלית והגברת הפעילות במשק.

ד. שינויים מבניים ואחרים

במגמה להאיץ את הצמיחה ולהעלות את רמת התעסוקה במשק, מוצעים שינויים מבניים ואחרים בקשת רחבה של נושאים. שינויים אלו כוללים הצעות להגברת התחרותיות והורדת מחירים, וכן הצעות לייעול המגזר הציבורי והקצאת המשאבים הציבוריים, והם מהווים חלק משלים וחיוני למימוש יעדי התקציב.

ה. עליה

סך החוצאה הממשלתית לקליטת עליה יהיה בשנת 1995 כ-10.4 מליארד ש"ח, בדומה לרמה שתוקצבה בתקציב מקורי 1994. בצד ירידה של כ-300 מליון ש"ח בתקציב המשכנתאות לעולים ישנו גידול בסכום דומה בתקציבי חינוך, השכלה גבוהה ותשלומי העברה המיועדים לעולים.

**שינויים בסדרי העדיפויות
בתקציב 1995**

- צמצום הגידעון

- תוספות תקציב לנושאים שונים

הפחתת הוצאות השכר במגזר הציבורי

מחליטים

- א. להפחית החל מ-1.9.94 2% משיא כח האדם ומהעבודה הבלתי צמיתה (חודשי עבודה) במשרדי הממשלה, בהתאם למפורט בנספח א', ולהתאים את תקציבי השכר במשרדי הממשלה להפחתה זו.
- ב. לפעול להקטנה מקבילה בכוח האדם בגופים מתוקצבים ונתמכים, בתאגידים שהוקמו על פי חוק ובחברות ממשלתיות לא עסקיות.
- ג. להטיל על שר האוצר לנקוט בצעדים מרסנים בתחום השכר שיביאו להקטנה של "זחילת" השכר וההוצאות הנילוות במשרדי הממשלה, באחוז אחד.
- שר האוצר יפעל לכך ש"זחילת" השכר וההוצאות הנילוות, בכלל המגזר הציבורי, תקטן גם היא באחוז אחד.

דברי הסבר

- הסכמי השכר שנחתמו לאחרונה מגדילים במידה ניכרת את הוצאות השכר במגזר הציבורי, ולכן יש צורך בהפחתה בתשומות העבודה במגזר זה.
- כצעד משלים יש צורך בהקטנת "זחילת" השכר במגזר הציבורי בכלל, ובסקטור הממשלתי בפרט.
- הפחתת תשומת העבודה במשרדי הממשלה והקטנת "זחילת" השכר במגזר הציבורי כמוצע יביאו להקטנה בהוצאות השכר ב-200 מליוני ש"ח לשנה.
- כדי שהחסכון התקציבי יבוא לידי ביטוי מלא בשנת 1995 יש להתחיל מיידית בביצוע הצעדים.
- אופן ביצוע הצמצום בהוצאות השכר במשרדי הממשלה יסוכם לאחר התייעצות של משרד האוצר עם המנהלים הכלליים של משרדי הממשלה.

קיצוץ כמויות 2%		
חודשי עבודה	שיא כוח אדם	
2,430	630.0	סה"כ כללי
2,383	615.0	סה"כ משרדי ממשלה
5	1	נשיא המדינה
3	7	כנסת
93	11.5	משרד ראש הממשלה
264	118	משרד האוצר
64	12.5	משרד הפנים
3	54.5	משרד המשטרה
207	41	משרד המשפטים
20	18.5	משרד החוץ
4	1	משרד הכלכלה והתכנון
0	10.5	משרד מבקר המדינה
1	0.5	הוצאות שונות
0	41.5	משרד הבטחון
284	18.5	מינהל אזרחי
1	1	משרד המדע והפיתוח
975	41	משרד החינוך והתרבות
27	7	משרד הדתות
65	40	משרד העבודה והרווחה
7	20	משרד הבריאות
1	1	תגמולים לנכים
12	3	משרד לאיכות הסביבה
65	15	מחלקת עבודות ציבוריות
14	15	משרד השיכון
61	7.5	משרד הקליטה
134	36	משרד החקלאות
4	4.5	משרד האנרגיה והתשתית
13	11	משרד המסחר והתעשייה
14	3.5	משרד התיירות
1	0	תמיכות בענפי משק
6	2	משרד התקשורת
23	13	משרד התחבורה
2	2.5	משק המים
2	6	המרכז למיפוי ישראל
8	50	המוסד לביטוח לאומי *
47	15	סה"כ מפעלים עסקיים
6	3	מפעלי האוצר
0	1.5	המכון לפיריון העבודה והייצור
0	0	נמל יפו ונמל חדרה
0	0	מפעלי התקשורת
41	10.5	מינהל מקרקעי ישראל

* שרת העבודה והרווחה תנחה את מינהלת המוסד לביטוח לאומי לצמצם את כוח האדם ב-50 משרות בשיא כוח האדם וב-8 חודשי עבודה ארעית.

הפחתה בשיעור אחיד בתקציבים השוטפים

מחליטים

להפחית בבסיס תקציב המדינה לשנת 1995 סך של 50 מליוני ש"ח מהתקציבים השוטפים (למעט שכר) כמפורט בנספח ב'.

דברי הסבר

ההפחתה המוצעת היא בשיעור של 0.72% מתקציבי הקניות ותשלומי העברה שאינם מיועדים לממן שכר ואינם על פי חוק. הפחתה זו מתווספת להפחתה בבסיס בסך של 80 מליוני ש"ח לצורך מימון שנתי מלא של התכנית למלחמה בעוני.

נספח ב'

הפחתה אחידה בתקציבים השוטפים

סעיף	משרד	סכום ההפחתה (אלפי ש"ח)
1	נשיא המדינה	41
2	כנסת	310
4	משרד ראש הממשלה	677
5	משרד האוצר	1,631
6	משרד הפנים	616
7	משרד המשטרה	4,657
8	משרד המשפטים	1,477
9	משרד החוץ	1,242
10	משרד הכלכלה והתכנון	31
13	הוצאות שונות	882
15	בטחון	6,000
18	רשויות מקומיות	3,978
9	משרד החוץ	1,242
19	משרד המדע והפיתוח	51
20	משרד החינוך והתרבות	9,557
22	המשרד לענייני דתות	2,320
23	משרד העבודה והרווחה	5,444
24	משרד הבריאות	3,545
25	תגמולים לנכים	516
26	המשרד לאיכות הסביבה	304
28	מחלקת עבודות ציבוריות	218
29	משרד הבינוי והשיכון	719
30	המשרד לקליטת עליה	792

סעיף	משרד	סכום ההפחתה (אלפי ש"ח)
33	משרד החקלאות	1,039
34	משרד האנרגיה והתשתית	220
36	משרד התעשייה והמסחר	282
37	משרד התיירות	721
38	תמיכות בענפי משק	606
39	משרד התקשורת	98
40	משרד התחבורה	303
41	משק המים	166
43	המרכז למיפוי ישראל	243
*	המוסד לביטוח לאומי	1,314
סה"כ		50,000

* שרת העבודה והרווחה תנחה את מינהלת הביטוח הלאומי לחסוך בחוצאות המינהליות בסך של 1,314 אלפי ש"ח

תקציבי קליטת העליה

מחליטים

לקבוע את תקציבי קליטת העליה במשרדי הממשלה כך שיתאימו ל-70,000 עולים חדשים שיגיעו בשנת 1995.

דברי הסבר

בבסיס ההנחות שהוצגו לממשלה נקבע היקף עליה של 80,000 עולים.

על פי הערכות הנוכחיות היקף העליה החזוי לשנת 1995 הינו 70,000 עולים. התאמה זו בהיקף העליה תפחית את תקציבי קליטת העליה ב-120 מיליוני ש"ח. במידה ומספר העולים שיגיעו בשנת 1995 יעלה על 70,000, יובטחו מלוא התקציבים הנדרשים לקליטתם. דרכי המימון לתוספת תקציב זו, במידה ותידרש, ידונו בממשלה.

הפחתת הוצאות בחינוך

מחליטים

להפחית את תקציב משרד החינוך והתרבות בסכום של 125 מיליוני ש"ח לפי הפירוט הבא:

- (1) 95 מליון ש"ח בתקציב הפיתוח, על ידי התאמת תזרים המזומנים לקצב הבניה.
- (2) 30 מליון ש"ח באבטחת מוסדות חינוך, תוך התאמת היקף האבטחה למסגרת התקציב המאושר.

דברי הסבר

(1) תקציב הפיתוח של משרד החינוך נבנה כך שבתקציב ההוצאה ניתן מימון לבנית פרויקטים בשתי שנות תקציב, 40% בשנה הראשונה ו-60% בשנה השניה. בפועל, רוב מבני החינוך נבנים במשך תקופה העולה על שנתיים. לאור זאת מוצע לבצע שינוי בתזרים מימון המזומנים בתקציב הפיתוח, כך שפרוייקטים שהוחל בבנייתם בשנת התקציב 1994 יקבלו מימון של 35% בשנת התקציב 1995 ו-25% בשנת התקציב 1996. שינוי זה יפחית 95 מיליון ש"ח מתקציב פיתוח חינוך בשנת 1995, ויחייב הגדלה של תקציב 1996 בסכום דומה.

(2) משרד החינוך מבצע, באמצעות הרשויות המקומיות, אבטחה של מוסדות החינוך בכל רחבי הארץ על ידי מאבטחים חמושים המוצבים בבתי הספר וניידות סיור המסיירות בין מוסדות החינוך. אבטחה במתכונת זו מתקיימת מאז שנת הלימודים התשנ"ג, מתוקף תקנות שעת חירום (אבטחת מוסדות חינוך). בשנת הלימודים התשנ"ד הכנסת לא אישרה את הארכת תוקף תקנות שעת החירום האמורות.

מוצע לצמצם את התקציב לאבטחת מוסדות חינוך ב-30 מיליון ש"ח ולהתאים את היקף האבטחה לתקציב המאושר.

הפחתת הוצאה לדיור ממשלתי

מחליטים

- א. להפחית 20 מיליון ש"ח מתקציב בניית קריות ממשלה.
- ב. למקד את השימוש בתקציב לבניית קריות ממשלה במספר מצומצם של פרויקטים, ובמקביל לקדם את איתור הקרקעות לכלל הפרוייקטים.

דברי הסבר

במסגרת הפחתת הוצאות הממשלה לשנת 1995 מוצע להפחית 20 מיליון ש"ח מהתקציב להקמת קריות הממשלה.

קיצוץ זה, שמשמעותו התמשכות הפרוייקטים על פני תקופה ארוכה יותר, מחייב ריכוז השימוש ביתרת התקציב לצורך קבלת תועלות בטווח הקצר.

במקביל, לאור הצרכים והתכנית הכוללת להקמת קריות הממשלה, מוצע להמשיך באיתור קרקעות מתאימות לכלל הפרוייקטים ובהבטחת ייעודן לנושא זה.

הפסקת המקטע המכוון ביבוא דלקים

מחליטים

להפסיק את מעורבות הממשלה בהכוונת מקורות רכש ליבוא דלקים ולהפחית את תקציב הוצאות משק הדלק ב-24 מיליוני ש"ח בהתאם.

דברי הסבר

הממשלה מעורבת בהכוונת מקורות יבוא לדלקים בהיקף של 2,750 אלפי טון מנורווגיה וממצרים.

מעורבות הממשלה נעשית באמצעות מכרז לגופים פרטיים המתחייבים ליבא ממקורות אלו תמורת פרמיה המפצה אותם על חוסר הכדאיות הכלכלית הכרוך בכך. היקף התקציב המיועד לנושא הינו כ-24 מיליוני ש"ח בשנת 1994.

מעורבות זו של הממשלה מונעת מהמגזר העיסקי מליבא היקפי דלק אלה ממקורות מועדפים מבחינה כלכלית ומסחרית ומעמיסה עלות נוספת על משק הדלק.

ועדה בינמשרדית (משרד האוצר ומשרד האנרגיה) אשר מונתה בעקבות החלטה 133 של הממשלה מיום 8.9.92, הגיעה למסקנה כי היבוא המוכוון איננו נחוץ כיום לצורך הבטחת אספקת דלק לישראל, והמליצה על החלפת השיטה בהבטחת קיומו של נפח הובלה ימי לשעת חרום.

בשנת 1994 נערך משרד האנרגיה להבטחת נפח הובלה זה והוציא מכרז לשתי אוניות.

היות והיבוא ממצרים כדאי מבחינה מסחרית, קרוב לודאי כי היקף הרכש ממדינה זו לא יפחת.

אגרת תדרים

מחליטים

להטיל על זכייני הכבלים חובת תשלום אגרת הקצאת תדרים מלאה, ולתקן לשם כך את סעיף 16 לחוק הבזק, התשמ"ב-1982.

דברי הסבר

בחוק ההסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב), התשנ"ד-1993, תוקנה פקודת הטלגרף האלחוטי ונקבעה אגרה בגין הקצאת תדרים, מתוך כוונה ליעל את השימוש בספקטרום התדרים, המאופיין בצפיפות ועודף ביקושים.

אגרת תדרים מלאה חלה על כל הגופים האזרחיים בישראל, למעט זכייני הכבלים, להם נקבעה בחוק הבזק אגרה בשיעור שלא יעלה על 5% מהאגרה המוטלת על גופים אחרים. מוצע לבטל אפליה זו ולחייב את זכייני הכבלים באגרה מלאה באמצעות תיקון מתאים בחוק.

צעד זה יביא להגדלת הכנסות המדינה מאגרות ב-20 מליוני ש"ח.

העברה מחברת עמידר

הממשלה רושמת לפנייה את הפשרה החלקית שהושגה בין משרדי האוצר והשיכון לבין חברת עמידר לפיה תעביר עמידר לממשלה, על חשבון חובה, 50 מליון ש"ח בתחילת 1995.

דברי הסבר

בהמשך להחלטת הממשלה מס' 112 מיום 8/8/92 בעניין העברת 130 מליון ש"ח מחברת עמידר לממשלה, קבע היועץ המשפטי לממשלה כי הנושא יסוכם במו"מ בין המדינה לחברה במסגרת הסדרת היחסים ביניהן.

בהתאם לזאת ולמרות שטרם הושגה הסדרה מלאה של היחסים במתכונת חדשה, הושג הסדר פשרה בין המדינה לחברה בעניין חלק מהחוב ולפיו בין היתר תעביר עמידר למדינה 50 מליון ש"ח בתחילת 1995.

הסדרת ענף המוניות

מחליטים

א. להסדיר את ענף המוניות לטווח ארוך לפי העקרונות הבאים:

- (1) מדי שנה יקצה משרד התחבורה מכסה של 500 רישיונות חדשים למוניות. במידה ובשנה כלשהי לא תנוצל כל מכסת הרישיונות, תוגדל המכסה של השנה שלאחריה ביתרת המכסה הלא מנוצלת.
- (2) בשנת 1995 יקצה משרד התחבורה את המכסה האמורה המצטברת של רישיונות למונית משנת 1993.
- (3) אגרת הרישיון למונית, לרישיונות שיוקצו החל מ-1.1.95, תהיה בסכום השווה ל-55 אלפי דולר והיא תעודכן מדי שנה במקדם הפחתה של 3% דולרי.
- (4) במחצית הראשונה של שנת 1995, תוגבל האפשרות לרכישת רישיון חדש למונית, למי שעיקר עיסוקו בנהיגת מונית ושאינן בבעלותו רישיון למונית, על פי קריטריונים שיקבע שר התחבורה.
- במידה ובמשך התקופה האמורה תנוצל מלוא המכסה של שנת 1995, בטרם יתאפשר לכל המעוניינים לרכוש רישיון מקרב הקבוצה שנקבעה כאמור, תועבר זכות זו למכסת השנים הבאות עם מתן זכות ראשונה לקבוצה זו.
- לאחר תום מחצית השנה הראשונה ובמידה ולא נרכשה כל מכסת הרישיונות כאמור, יוכל כל אדם לרכוש רישיון למונית במחיר האמור בפסקה 3 לעיל.
- (5) במידה ובשנה כלשהי יעלה הביקוש לרישיונות על מכסת הרישיונות, ייבחן שינוי המכסה, ואם לא תוגדל המכסה, יוקצו הרישיונות בהגרלה.

ב. להטיל על שר התחבורה להגיש לועדת השרים לענייני חקיקה תיקון לפקודת התעבורה בהתאם לאמור, עד ליום 1.11.94, במטרה להביא לאישור תיקון החוק כאמור בכנסת עד ליום 31.12.94. שר התחבורה יגיש במקביל לועדת הכלכלה של הכנסת הצעה לתיקון בתקנות בדבר האגרה לרישיון מונית בהתאם לאמור לעיל.

דברי הסבר

בענף המוניות פועלות כ-9,000 מוניות ומועסקים בו כ-14,000 איש. עד לשנת 1986 חולקו הרישיונות לפי מפתח אישי. החל משנת 1986 נקבעה אגרה לרישיון למונית ומדי שנה היתה נקבעת מכסה שנתית ואגרה.

במקביל למסלול קבלת הרישיון ממשרד התחבורה ניתן היה לרכוש רישיון מ"בעלי רישיון למונית" במחירי שוק הגבוהים לאין ערוך מהאגרה.

המכסות לרישיונות שהוקצו היו נמוכות באופן ניכר מהביקוש, שגודלו נבע בין היתר מההטבה הכספית הגבוהה שזוכה לה מקבל הרישיון מהממשלה. מחיר הרישיון בשוק מושפע מהרווח העודף שיש לבעל המונית שנקבע בעיקר בהתאם לתעריפי הנסיעה במונית, היצע המוניות, ומחיר השכרת מונית.

הפער בין ההיצע לביקוש מביא לכך שמחיר הרשיון למונית בשוק הינו כ-80,000 דולר, בעוד שהאגרה הממשלתית הינה כ-20,000 דולר.

יש לציין שכמחצית מבעלי הרשיון להפעלת מונית בענף רכשו אותו בשוק החופשי.

מוצע, על דעת שר התחבורה, להסדיר את הענף לטווח ארוך, על ידי קביעת תוואי רב שנתי ידוע מראש של הקצאת 500 רשיונות חדשים מדי שנה, במחיר שישקף את תנאי השוק וצרכיו. כיון שמשנת 1993 לא הוקצו רשיונות חדשים כלל, מוצע להקצות את מכסת הרשיונות השנתית, שהצטברה משנת 1993, בשנת 1995, לכיסוי הפער שנוצר.

בקרוב המועסקים בענף המוניות ישנה קבוצה גדולה של מועסקים בעלי ותק בעבודה בענף, שאין ברשותם רשיון להפעלת מונית. מוצע, שבמחצית השנה הראשונה של שנת 1995, תוגבל האפשרות לרכישת רשיון לקבוצה זו בלבד, לפי קריטריונים שיקבע שר התחבורה.

אימוץ ההצעות צפוי להביא בשנת התקציב 1995 להגדלת הכנסות המדינה מאגרות בכ-150 מליוני ש"ח.

כמו כן אימוץ ההצעות צפוי להביא להגברת היציבות וצמצום התנודתיות בענף, להוזלת מחירי הנסיעה לציבור הרחב, לשיפור השירות לציבור, להגדלת מספר המשתמשים בשירותי המוניות, להקטנת הצפיפות בדרכים ולשיפור מצב המועסקים בענף.

עדכון תעריפי המים למגזר החקלאי ולמגזר התעשייתי

מחליטים

א. להפחית מתקציב התמיכות במים סך של 34 מיליון ש"ח בדרך של העלאת תעריפי המים כמפורט להלן:

(1) 22 מיליון ש"ח - העלאת תעריפי המים לחקלאות - העלאת ריאלית מיידית בשיעור של 7%.

(2) 12 מיליון ש"ח - העלאת תעריפי המים לתעשייה - ביטול סבסוד המים לתעשייה, תוך שנתיים, באופן הבא:

א) העלאת התעריף ל-83 א"ג/מ"ק (במחירי אוגוסט 1994), לא יאוחר מיום 1.1.95.

ב) העלאת התעריף ל-93.6 א"ג/מ"ק (במחירי אוגוסט 1994) לא יאוחר מיום 30.6.96.

ב. שר החקלאות ושר האוצר יפעלו לעדכון תעריפי המים כאמור לעיל. ההצעות לעדכון התעריפים יובאו לאישור ועדת הכספים של הכנסת תוך 30 ימים מקבלת החלטה זו.

דברי הסבר

1. תעריפי המים למגזר החקלאי ולמגזר התעשייתי הקיים כיום (69.7 א"ג לתעשייה מספטמבר 1994 ו-50 א"ג תעריף משוקלל של החקלאות) יוצרים גרעון של עשרות מיליוני ש"ח בתקציב התמיכות של משק המים.

2. תעריפי המים למגזרים הללו נמוכים בעשרות אחוזים מהעלות האמיתית של הפקה והספקת המים, ויוצרים בשל כך עיוות בהקצאת המקורות במשק ושימוש בלתי יעיל במים.

3. מחירי המים הנהוגים כיום אינם משקפים את ההרעה שחלה במצב ההידרולוגי של משק המים ואת בעיית המחסור במים שתלך ותחריף בשנים הבאות הן בשל גידול האוכלוסיה הצפוי והן בשל ההסדרים המדיניים.

4. עדכון מחירי המים לחקלאות כמוצע יקטין את ההוצאה התקציבית בסך של כ-22 מיליוני ש"ח. עדכון מחירי המים לתעשייה כמוצע יקטין את ההוצאה התקציבית בסך של כ-12 מיליוני ש"ח בתקציב 1995 ו-8 מיליוני ש"ח נוספים ב-1996.

פקודת מיסי עיריה ומיסי ממשלה

מחליטים

לדחות את תחילתו של החוק לתיקון פקודת מסי העיריה ומסי הממשלה (פטורין) (מספר 6), התשנ"ב - 1992, מראשית שנת הכספים 1995 לראשית שנת הכספים 1996.

דברי הסבר

פקודת מסי העיריה ומיסי הממשלה (פטורין) העניקה פטור ממסים עירוניים לממשלה ולכל מוסד המחזיק נכס מטעמה.

פטור זה חל על מרבית התאגידים שהוקמו לפי חוק שדינם נקבע לענין מסים כדין המדינה. פטור זה אינו חל ברשויות מקומיות ששר הפנים הכריז עליהן כעל "ערי עולים".

תיקון לפקודה קבע כי הפטור יבוטל וכי שר האוצר ושר הפנים יקבעו בתקנות כללים שלפיהם תוטל ארנונה על נכסים שהמחזיק בהם הוא המדינה או תאגיד שהוקם לפי חוק. תחילתו של התיקון נדחתה לשנת 1994 ולאחר מכן לשנת 1995.

בהתאם להחלטה 1828 של הממשלה מיום 31.8.93 מינו שר האוצר ושר הפנים ועדה מקצועית בראשות מר ארנון גפני לבחינת נושא המיסוי ברשויות המקומיות. מוצע להמתין להמלצות הועדה ולהאריך את תוקף הפטור עד לראשית שנת 1996.

יש לציין כי בשנת 1994 סיכמו ראש הממשלה, שר האוצר, יו"ר מרכז השלטון המקומי ויו"ר המועצות האזוריות, תוכנית להסדרת גרעונות ולהגדלת מענק משרד הפנים לרשויות המקומיות בסכום מצטבר של 1.2 מיליארד ש"ח לשנתיים. משמעות אי הארכת הפטור עלולה להיות הגדלת העברות הממשלה לרשויות בכ-400 מיליוני ש"ח נוספים. (בגין ארנונה על משרדי ממשלה, תאגידים, בתי חולים, מיתקני צבא ועוד).

תוספות תקציב לנושאים שונים

מחליטים

א. חינוך

- (1) להוסיף 13 מליוני ש"ח לתקציב הרגיל של משרד החינוך והתרבות לצורך המשך הרחבת יישום חוק חינוך מיוחד, התשמ"ח - 1988. סכום זה הינו החלק היחסי מסכום כולל של 40 מליוני ש"ח שיועמדו בשנת הלימודים התשנ"ו להמשך הרחבת החוק.
- (2) להגדיל את תקציב הפיתוח של משרד החינוך ב-30 מליוני ש"ח בהרשאה להתחייב וב-12 מליוני ש"ח בהוצאה לצורך בניית אולמות ספורט בבתי ספר.

ב. עבודה ורווחה

- להוסיף 40 מליוני ש"ח לתקציב משרד העבודה והרווחה לצורך תיגבור בתחומי רווחה ובהם מפגרים, נכים, זקנים, מעונות יום ועוד.

ג. תרבות

- להוסיף 20 מליוני ש"ח לתקציב התרבות לצורך תיגבור התמיכה במוסדות התרבות ואמנות.

ד. רשויות מקומיות

- (1) להוסיף 15 מליוני לתקציב מענקי משרד הפנים לרשויות המקומיות בגין תוספת העלות הנגזרת מפינוי פסולת מוצקה לאתרים החדשים.
- (2) להוסיף 30 מליוני ש"ח לתקציב מענקי משרד הפנים לפיתוח הרשויות המקומיות, לתיגבור סעיפי תשתית ברשויות המקומיות.

ה. איכות הסביבה

- (1) להקצות למשרד לאיכות הסביבה 100 מליוני ש"ח בהרשאה להתחייב ו-20 מליוני ש"ח בהוצאה, על מנת ליישם המלצות צוות מקצועי בינמשרדי בנושא השקעות בתחום איכות סביבה.
- (2) בהמשך לסעיף י' להחלטת ועדת שרים לאיכות הסביבה ולחומרים מסוכנים מספר 1904 (חמ"1) מיום 7.9.1993, שקיבלה תוקף של החלטת ממשלה, בנושא טיפול בחומרים מסוכנים (להלן - חמ"ס), להוסיף לכלל הגופים הרלוונטיים תקציב בסך 5 מליוני ש"ח ליישום הקמת מערך משולב לטיפול באירועי חמ"ס.

הסכומים האמורים יוקצו בין כל הגופים הנדרשים להערך לטיפול בחומרים מסוכנים לרבות שירותי הכבאות, מגן דוד אדום, צה"ל, משטרת ישראל ומשרדי הממשלה: איכות הסביבה, המשטרה, הפנים האנרגיה, הבריאות, התחבורה, העבודה והרווחה ועבור כל הנושאים הקשורים בטיפול באירועים אלה לרבות הקמת גל מצוקה ארצי והקמת מרכז לימודי חומרים מסוכנים (בית ספר לחמ"ס).

תוספת משאבים לכל גוף תתבצע כנגד הקצאת תקציבים מיוחדים לנושא על ידי הגופים והמשרדים המנויים לעיל מתקציביהם הקיימים.

- (3) להוסיף 10 מליוני ש"ח לתקציב המשרד לאיכות הסביבה לנושאים שונים בתחום טיפול המשרד.

ו. בריאות

- להוסיף לתקציב משרד הבריאות 25 מליוני ש"ח לתיגבור נושאי אישפוז גריאטרי, קליטת עליה, הבריאות במגזר הערבי ופיתוח.

ז. ביטוח לאומי

- להוסיף להשתתפות הממשלה בתקציב המוסד לביטוח לאומי 50 מליוני ש"ח לצורך מימון החוק לפיצוי נפגעי גזות.

ח. בינוי ושיכון

- (1) להוסיף לתקציב משרד הבינוי והשיכון 363 מליוני ש"ח בהרשאה להתחייב, 189 מליוני ש"ח בהוצאה ו-40 מליוני ש"ח באשראי, לצורך סיוע לדיור לאוכלוסיות חלשות.

- (2) להוסיף לתקציב משרד הבינוי והשיכון 439 מליוני ש"ח בהרשאה להתחייב, ו-91 מליוני ש"ח בהוצאה, עבור פעולות להרחבת היצע הדירות.

- (3) להוסיף 10 מליוני ש"ח למרכז למיפוי ישראל לקדם את תהליך הסדר הקרקעות.

ט. חקלאות

- (1) להוסיף, באופן חד-פעמי, 30 מליוני ש"ח לתקציב ההסדר בשלוחת החטלה.

- (2) להוסיף 350 מליוני ש"ח למימון הסדר חובות הקיבוצים. סכום זה מהווה את השתתפות הממשלה בשנת 1995.

- (3) להוסיף, באופן חד-פעמי, 61 מליון ש"ח לשימושים הבאים:

(א) פיצוי למגדלי ירקות בגין החלת הסכס האוטונומיה.

(ב) הקמת יחידה לפיקוח על הסחר עם האוטונומיה.

י. תיירות

- (1) להוסיף 70 מליוני ש"ח לתקציב המענקים הניתנים למפעלי תיירות לפי חוק לעידוד השקעות הון.

- (2) להוסיף, באופן חד-פעמי, 25 מליוני ש"ח לתקציב הרגיל של משרד התיירות עבור פעולות שיווק לתיירות זרה לישראל.
- (3) להוסיף, באופן חד-פעמי, 63 מליוני ש"ח בהוצאה ובהרשאה להתחייב בתקציב הפיתוח של משרד התיירות עבור פיתוח תשתיות תיירותיות ציבוריות.
- (4) להוסיף 10 תקני שיא כח אדם ו-2 מליוני ש"ח לבסיס תקציב השכר של משרד התיירות.

יא. מים

להוסיף, באופן חד-פעמי, 70 מליוני ש"ח לתקציב התמיכות במחירי המים.

יב. ביוב (רשויות מקומיות)

- (1) להוסיף, באופן חד-פעמי, 50 מליוני ש"ח בהוצאה ובהרשאה להתחייב לתקציב המענקים הניתנים לרשויות מקומיות במסגרת הסיוע להקמת מפעלי ביוב.
- (2) להוסיף 150 מליוני ש"ח בהוצאה ובהרשאה להתחייב למסגרת האשראי הניתן לרשויות מקומיות במסגרת הסיוע להקמת מפעלי ביוב.

יג. משטרה

- (1) להוסיף 40 מליוני ש"ח להערכות המשטרה למימוש הסכם האוטונומיה.
- (2) להוסיף לתקציב המשטרה 40 מליוני ש"ח לישום מסקנות ועדת החקירה לארועי מערת המכפלה.

יד. מדע

להוסיף 50 מליוני ש"ח לתקציב משרד המדע והפיתוח לצורך תמיכה בתשתיות מדע וטכנולוגיה על פי המלצות הועדה העליונה לפיתוח תשתיות מדעיות וטכנולוגיות בישראל.

טו. אנרגיה

להוסיף, באופן חד-פעמי, 3 מליוני ש"ח לתקציב משרד האנרגיה והתשתית לנושא תשתיות חשמל לשובי המיעוטים.

טז. תעשייה ומסחר

- (1) להוסיף, באופן חד-פעמי, 190 מליוני ש"ח לתקציב משרד התעשייה והמסחר למימון ממוש ערבויות שניתנו לפי תיקון 39 לחוק לעידוד השקעות הון ובמסגרת קרן ההלוואות לעסקים קטנים.
- (2) להוסיף, באופן חד-פעמי, 104 מליוני ש"ח לתקציב המענקים הניתנים למפעלים מאושרים עפ"י החוק לעידוד השקעות הון.

(3) להגדיל את התקציב המיועד לפיתוח אזורי תעשייה לפי הפרוט הבא:

(א) 100 מליוני ש"ח בהוצאה;

(ב) 35 מליוני ש"ח בהוצאה מותנית בהכנסה, בכפוף להעלאה מתאימה בדמי השתתפות היזם;

(ג) 120 מליוני ש"ח בהרשאה להתחייב, שמתוכם 35 מליוני ש"ח מותנים כאמור בפסקת משנה(ב) לעיל.

(4) להוסיף 6 מליוני ש"ח לתקציב פעילות התקינה, אשר יוקצו למטרות הבאות:

(א) פעילות יחידת הממונה על התקינה לאכיפת תקנים בארץ;

(ב) מימון פעילות התקינה המחייבת;

(ג) הקמת רשות להסמכת מעבדות;

(5) להוסיף 4 מליוני ש"ח לתקציב פעילות הנספחויות הכלכליות בחו"ל.

(6) להוסיף 6 מליוני ש"ח באופן חד פעמי לתקציב הרגיל של משרד התעשייה והמסחר.

יז. משרד הכלכלה והתכנון

להוסיף 6 מליון ש"ח לתקציב משרד הכלכלה והתכנון על-פי הפרוט הבא:

(1) 2 מליון ש"ח לפיתוח חברתי;

(2) 2 מליון ש"ח לרשות לפיתוח הנגב;

(3) 2 מליון ש"ח לרשות לפיתוח הגליל;

יח. מינהל אזרחי

להוסיף 20 מליוני ש"ח לתקציב המינהל האזרחי לנושא מת"ק.

יט. תחבורה

(1) להוסיף 100 מליוני ש"ח לתקציב הסובסידיה לתחבורה ציבורית.

(2) להוסיף 100 מליוני ש"ח לתקציב הפיתוח של משרד התחבורה.

כ. מע"צ

להוסיף 75 מליוני ש"ח לתקציב הכבישים למימון בשנת 1995 של כביש חוצה ישראל.

כא. משברים ענפיים

להעמיד מקורות בסך 298 מליוני ש"ח למימון השתתפות הממשלה בפתרון משברים ענפיים הכוללים משברים בתעשיות בטחוניות ובקופת חולים כללית.

שינויים מבניים

להגברת התחרותיות במשק

והורדת מחירי סחורות ושירותים

הכנסת מרכיבי תחרות בקוי התעופה לאילת

מחליטים

- א. לפעול להכנסת מפעיל נוסף לקווי התעופה הפנים-ארציים לאילת החל מ-1.6.95.
- ב. צוות בינמשרדי בראשות נציג משרד התחבורה, ובחשתתפות נציג משרד האוצר, יכין מכרז לבחירת המפעיל הנוסף.

דברי הסבר

בקווי התעופה לאילת וממנה טסים למעלה מ-500 אלף איש בשנה. בקווים אלה טסים כ-80% מכלל הנוסעים בטיסות הפנים-ארציות. בעבר, הייתה הצדקה למתן רשיון למפעיל אחד בלבד לקווים לאילת, עקב כמות הנוסעים הנמוכה, והרצון להבטיח רמת שירות ומחירים סבירה על פני זמן.

עם העליה ברמת החיים והגידול בחשיבות תרבות הפנאי, חל גידול מתמשך במספר הטסים לאילת והקו בשל להכנסת מפעיל נוסף לקווי התעופה לאילת וממנה. הדבר יכול להביא להפחתת תעריפי הטיסה ולשיפור השירות, ולתרום להרחבת התיירות הפנים-ארצית ולפיתוח העיר.

פיקוח מחירים על שירותי תדלוק למטוסים

מחליטים

להסדיר את שירותי תדלוק המטוסים בנמלי התעופה כמפורט להלן:

- א. משרדי התחבורה, האנרגיה והאוצר, ימליצו על תעריפים מרביים הולמים לשירותי תדלוק המטוסים, לאחר שיבואו בדברים עם מפעילי השירות.
- ב. שר התחבורה ושר האוצר יחילו את חוק יציבות מחירים במצרכים ושירותים (הוראת שעה), התשמ"ו-1985 (להלן-חוק היציבות), על שירותי תדלוק למטוסים.
- ג. שר האנרגיה והתשתית ושר האוצר יקבעו בצו לפי חוק היציבות מחיר מרבי לשירותי תדלוק למטוסים.
- ד. שר האנרגיה והתשתית יקבע את שירותי התדלוק למטוסים כשירות בר-פיקוח לפי חוק הפיקוח על מצרכים ושירותים, התשי"ח-1957.

דברי הסבר

שירותי תדלוק המטוסים בנמלי התעופה בארץ ניתנים היום על ידי מונופול (חברת שרותי תעופה בע"מ) שלו זכיון בלעדי שניתן ע"י רשות שדות התעופה.

מצב זה מאפשר גביית מחירים גבוהים מהמחירים שהיו מתקבלים בתנאי תחרות עבור הדלק המסופק לחברות התעופה. כמו כן קיימת אפליה במחירים בין חברות תעופה שונות.

כדי למנוע גביית תעריפים בלתי מוצדקים עבור שירותי תדלוק, מוצע, על דעת שר התחבורה ושר האנרגיה, להחיל את חוק יציבות מחירים ושירותים על שירותי תדלוק למטוסים.

הטלת פיקוח על שירותי התדלוק למטוסים וקביעת מחירי התדלוק ברמה הקרובה לרמה שהיתה מתקבלת בתנאי תחרות, יביאו להקטנת עלויות חברות התעופה (מרכיב הדלק מהווה כ-20% מההוצאות המשתנות של חברות התעופה) ועשויים להוזיל את מחירי הטיסה לציבור המשתמשים (תיירים, ישראלים ומטענים).

תובלה אווירית בינלאומית

מחליטים

להקים צוות בין-משרדי לבחינת צמצום תחולת הפטור שניתן בחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988, להסדרים כובלים, שכל כבילתיהם נוגעות לתובלה בינלאומית באויר, לגבי כל אותם הסדרים כובלים, שהחובה להתקשר בהם אינה נובעת מאמנות בינלאומיות עליהן חתומה מדינת ישראל.

בצוות יהיו חברים נציגים ממשרד התחבורה, הרשות להגבלים עסקיים ומשרד האוצר. הצוות יגיש המלצותיו לממשלה לא יאוחר מיום 31.12.94.

דברי הסבר

סעיף 3(7) לחוק ההגבלים העסקיים פוטר מתחולת החוק הסדרים כובלים שכל כבילותיהם נוגעות לתובלה בינלאומית באוויר כאשר כל הצדדים להסדר הם מובילים אוויריים. במקור הוסף הפטור לחוק בשנת 1961 כדי לאפשר למובילים אוויריים ישראלים לפעול בשוק הבינלאומי במסגרת הכללים וההסדרים שנהגו בו באותה עת. הסדרים אלו עמדו לא אחת בסתירה להוראות חוק ההגבלים העסקיים ונבעו מאמנות בינלאומיות בתחום התובלה האווירית, עליהן חתמה מדינת ישראל, שהנחו את המובילים האוויריים של שתי המדינות השותפות לאמנה להתקשר בהסדר כובל.

הפטור הקיים בחוק הוא גורף ומאפשר למובילים אוויריים ישראלים וזרים להתקשר בהסדרים כובלים גם כאשר לא מוטלת עליהם החובה לעשות כן באמנת התעופה הרלוונטית. הסדרים כובלים אלו פוגעים בתחרות בשוק התובלה האווירית הבינלאומית בקוים לישראל וממנה.

מתוך כוונה להגביר את התחרות בשוק מתכוונת הממשלה לאפשר למפעילים ישראלים נוספים לפעול בשוק התובלה האווירית הבינלאומית. השגת המטרה לשמה יותר למפעילים אלו לפעול בשוק תתאפשר רק אם תוגבל אפשרותם של המובילים האוויריים הקיימים והעתידים לקום להתקשר ביניהם בהסדרים כובלים.

כדי להבטיח הגברת רמת התחרות בשוק והצלחת מהלכי הממשלה להגדלת מספר הפעילים בו, מוצע, על דעת שר התחבורה, לבחון צמצום תחולת הפטור הניתן למובילים בינלאומיים באויר בחוק ההגבלים העסקיים, וזאת מבלי לפגוע במחויבותיה של המדינה באמנות בינלאומיות.

מדיניות תקינה

מחליטים

- א. לתקן את חוק התקנים, התשי"ג-1953, כמפורט להלן:
- (1) שר התעשייה והמסחר יכריז על תקן כתקן ישראלי רשמי רק אם שוכנע כ הדבר דרוש לשם שמירת בריאות הציבור, בטיחותו או שמירה על איכות הסביבה.
- תיתכן גם הכרזה על תקן רשמי שמטרתה הגנת הצרכן, בכפוף לקיומם של שלושה תנאים מצטברים:
- א. העדר מנגנוני הגנה חליפיים על הצרכן (ביטוח, אחריות, זכות החלפה);
- ב. נזק כלכלי משמעותי אפשרי לצרכן;
- ג. העדר אינפורמציה הדרושה לקבלת החלטה ראויה ע"י הצרכן;
- (2) התאמת מצרך מסוים לתקן רשמי של מדינה מפותחת (מתוך רשימת מדינו מפורטת שתיקבע) אף אם נבדק ע"י מעבדה בחו"ל (בתנאי שהיא מוכרת בישראל), תשמש תנאי מספיק להתרת יבואו לישראל ותפטור את המצרך מחובת התאמה לתקן הרשמי הישראלי.
- ב. 1. לפעול לצמצום החוראות המגבילות יבוא בדרך של תקינה, לרבות קביע מפרטים והגבלות אחרות במסגרת צווים ותקנות, באופן שחוראות כאמור ייקבעו רק לצורך שמירה על בריאות הציבור, בטיחותו ולשמירת איכות הסביבה, ולא ישמשו כמחסום סחר בלתי מכסי.
2. לצורך יישום החלטה זו יוקם צוות בינמשרדי, בראשות משרד התמ"ס ובהשתתפות נציגי משרדי הבריאות, התחבורה, התקשורת, והאוצר ונציג מאגף התקינה במכון התקנים.
- הצוות יגיש המלצות לממשלה בעניינים הבאים:
- א. מתודולוגיה אחידה להכנת תקנים, מפרטים, צווים ותקנות והדרך להפיכתם למחייבים.
- ב. הגופים הממשלתיים או הציבוריים אשר יהיו רשאים להכין תקנים, תקנות, צווים או מפרטים בתחומי הפעילות השונים.
- ג. קביעת הרכבי הועדות אשר יעסקו בהכנת התקן.
- ג. הצוות יציע תוכנית עבודה לביצוע השינויים הנדרשים בכל משרדי הממשלה, לרבות שינויי חקיקה, כך שתוך פרק זמן של שנתיים יתאפשר צמצום במספר התקנות, הצווים והמפרטים, תוך ביטולם של אלו שאינם עומדים בתנאים של שמירה על בריאות הציבור ובטיחותו והגנה על איכות הסביבה, ובתחום התקשורת - במקרים של תאימות לרשת ותאימות אלקטרומגנטית, והכל במטרה להפוך את מרבית התקנות, הצווים והמפרטים לתקנים רשמיים על פי חוק התקנים.
- ד. הצוות יגיש המלצותיו לממשלה עד ל-1.3.95.

דברי הסבר

א. התקינה מהווה כיום את החסם המרכזי ביישום ההחלטה על חשיפת המשק הישראלי ליבוא מתחרה.

הממשלה נדרשה לנושא בעבר מספר פעמים ואף החליטה לצמצם את מטרות התקינה הרשמית (החלטה מס' 1817 מיום 31.8.93) מתוך מטרה למנוע מחסומי סחר לא-מכסיים.

ב. דרך נוספת לצמצום מחסומי סחר באמצעות תקינה היא אימוצם של תקנים ממדינות אחרות.

הממשלה כבר החליטה בעבר לפעול לאימוץ תקנים בינלאומיים (החלטה מספר 124 מיום 8.9.92) וההצעה הנוכחית מרחיבה החלטה זו.

ג. כיום למספר משרדי ממשלה סמכות לקבוע הגבלות, ובכלל זה הגבלות על היבוא, במתכונת שתוצאתה מקבילה לקביעת תקן, בדרך של תקנות, מפרטים, צווים ועוד.

מצב דברים זה מעורר מספר בעיות:

(1) העדר גילוי נאות של פעולות התקינה ושקיפות בתהליך הכנת התקן ומניעת ביקורת ציבורית לגבי מכלול השיקולים שנלקחו בחשבון.

(2) קביעת תקנות מחייבות עלולה ליצור שימוש בתקינה כאמצעי ליצירת חסמים בלתי מכסיים (NTB).

(3) עלויות ניכרות למשק הלאומי כתוצאה מקיומם של הגבלות לא הכרחיות וכתוצאה מהצורך לעבור הליכי בדיקה לא חיוניים, בדבר עמידה במפרטים או בתקנות.

הצוות הבינמשרדי המוצע ימליץ על מתודולוגיה אחידה להכנת תקנים, אשר תפתור את בעית השקיפות ותביא ליישום רוח ההחלטה על שינוי מטרות התקינה גם על הוראות מגבילות שלא עפ"י חוק התקנים.

בחינת רישוי היבוא, מכסות והיטלים על מוצרי מזון מיובאים

מחליטים

א. בהמשך להחלטת הממשלה מס' צח/23 מיום 2.4.91 על חשיפת המשק ליבוא מארצות שלישיות, ובהתאם להסכם גאט"ט (GATT), לפעול להמרת החסמים והמכסות הקיימים על יבוא מוצרי מזון מעובדים במכסי מגן, ולמנות לשם כך ועדה בין משרדית לגיבוש מדיניות הממשלה בתחום יבוא מוצרי מזון, שהרכבה כדלקמן: הממונה על הכנסות המדינה - יו"ר, שני נציגי משרד החקלאות, שני נציגי משרד התעשייה והמסחר, נציג אגף התקציבים ונציג אגף המכס והמע"מ.

ב. הועדה תבחן את המצב הקיים בנושא יבוא מוצרי מזון בכלל, ובתחום ההגבלות (רישוי ומכסות), ההיטלים וההגנה על התוצרת המקומית בפרט, ותגיש את המלצותיה, לועדת השרים לכלכלה, עד לתאריך 1.2.95.

בהמלצותיה תתייחס הועדה לנושאים הבאים:

- (1) קביעת מדיניות היבוא הרצויה והאפשרית בהתייחס להחלטת הממשלה על החשיפה, הסכמי הסחר עם אירופה וארה"ב, והסכם גאט"ט.
- (2) קריטריונים להגנה על תוצרת הארץ - אילו מוצרים ראויים להגנה, א בכלל; כיצד להתייחס למונופולים מקומיים; כיצד להתייחס למוצרים תחליפיים; כיצד לטפל באיסורי יבוא עפ"י חוק.
- (3) שיטות ההגנה הרצויות - מכסות, היטלים, רישוי ו/או סובסידיות לייצור מקומי, והשוואת האלטרנטיבות משיקולי היעילות הכלכלית, התועלת למשק (ליצרנים ולצרכנים) וההשלכות הפיסקאליות.
- (4) שיטות החישוב לקביעת ההגנה האפקטיבית הנדרשת, ושיעורי ההיטלים או הסובסידיות, מתוך מטרה להשיג יעילות כלכלית ותועלת אופטימלית למשק במסגרת מדיניות הגנה על מוצר.
- (5) מנגנוני בדיקה ועדכון - קביעת דרכי איסוף הנתונים ולוחות זמנים לעדכון היטלים/סובסידיות, מכסות וכד', בהתאם להתפתחויות כלכליות.
- (6) הפעולות הנדרשות להפצת מידע לציבור בדבר המדיניות, כלי המדינו (היטלים, מכסות וכו') ותהליכי קביעתם.

דברי הסבר

יבוא מוצרי מזון לישראל מוגבל, במקרים רבים, במגבלות מינהליות, מכסיות וכמותיות. משרד התעשייה והמסחר המופקד על יבוא מוצרי מזון, משתמש בשיקולים של הגנה על החקלאות בישראל על מנת להגביל יבוא מוצרים בעלי מרכיב חקלאי. בדו"ח מבקר המדינה 44 נקבע כי לגבי חלק ניכר ממגבלות אלו שהוטלו בעבר, לא נתקיים תהליך של עידכון והתאמה לרמת המחירים ו/או הפרמטרים הכלכליים השוררים כיום.

במסגרת מדיניות חשיפת המשק ליבוא מתחרה נקבע כי תבוטל חובת רישוי מטעמים של הגנה על תוצרת הארץ. עם זאת נקבע כי "רישוי מוצרים חקלאיים ישאר בשלב זה ללא שינוי. אפשרות ביטול רישוי זה תבחן בעתיד עם משרד החקלאות". כאמור, חלק ניכר מיבוא מוצרי המזון מוגבל משיקולים של שמירה על תוצרת חקלאית.

לאור התבססות תהליך החשיפה בענפי התעשייה יש לממש החלטה זו ולהתוות תוואי חשיפה ליבוא מתחרה גם בענף המזון, כך שההשקעות במשק יוקצו על פי יתרונות יחסיים. יתר על כן, מגמת פתיחת הסחר העולמי לתחרות, גם בענפי החקלאות, שנקבעה בסיבוב גאט"ט, מחייבת הערכות מתאימה ושינוי חשיבה בקשר למחסומים המוטלים על יבוא המזון והיבוא החקלאי ככלל.

הסדרת תעריפים לשירותי תשתית במשק הדלק

מחליטים

להסדיר את התעריפים לשירותי התשתית במשק הדלק ולשם כך:

להטיל על שר האנרגיה והתשתית, בתאום עם שר האוצר, לקבוע לא יאוחר מיום 1.3.95 תעריפים לשירותי התשתית במשק הדלק ומנגנון לעידכונם. התעריפים יושתתו על סל תשומות תקני אשר יכלול הוצאות תפעול, אחזקה והחזר הון ויביא בחשבון מקדם התייעלות שנתי.

דברי הסבר

מערך התשתית במשק הדלק הכולל שרותים כגון פריקה נמלית, אחסון, ניפוק והזרמה, מבוסס כיום על מערכת תעריפים היסטורית ועל שיטה לכיסוי עלויות שנקבעה בעבר ע"י הממשלה.

מערכת התעריפים הקיימת מבליעה עיוותים כלכלים רבים ומצריכה התחשבנות מתמדת עם הממשלה.

לפיכך מוצע לשנות את שיטת התיערוף לשיטה נורמטיבית אשר תתבסס על סל עלויות תיקני מוכר וקביעת תעריף לכל יחידת שרות מוגדרת.

פיקוח על המחירים שבשליטת הממשלה

מחליטים

- א. להטיל על השר הממונה ועל שר האוצר לבחון מחדש את רמת המחירים הבסיסית של מצרכים ושירותים שחוק יציבות מחירים במצרכים ובשירותים (הוראת שעה), התשמ"ו - 1985 (להלן - החוק) חל עליהם.
- הבדיקה תעשה כך שהגדרת הרווח של המונופול או הקרטל תכלול כל תשלום או העברה כספית שבין הפירמה והבעלים, אשר לא עומדת מאחוריה הוצאה ממשית.
- ב. להאריך את תקפו של החוק בשנה נוספת.

דברי הסבר

- א. בכדי להגביל את הניצול של הכוח המונופוליסטי של מונופולים וקרטלים הפועלים במשק יש צורך בבחינה מחדש של רמת המחירים הבסיסית של המצרכים והשירותים שמספקים גופים אלה.
- הבחינה תתייחס להעברת כספים של הפירמה לבעליה אשר לא עומדת מאחוריה הוצאה ריאלית.
- העברה כזו תחשב לרווח לכל דבר.
- במידה וכתוצאה מבדיקה זו ימצא לגבי מונופול או קרטל כי הרווח המחושב עולה על הרווח המקסימלי המותר, תבוצע הפחתה מתאימה במחיר.
- הבדיקה לא תכלול את ענפי התקשורת והחשמל בהם נבחן הנושא ונקבעו נוסחאות מתאימות.
- ב. תוקפו של חוק יציבות מחירים במצרכים ובשירותים (הוראת שעה), התשמ"ו-1985, עומד לפקוע ביום 31 בדצמבר 1994. מרבית המצרכים והשירותים הוצאו זה מכבר מתחולתו, אך יש צורך בהמשך קיומו כמכשיר בקרה והרתעה וכן לפיקוח על מחירי מונופולים וקרטלים.

שינויים מבניים ואחרים

לייעול המגזר הציבורי

והקצאת משאבים ציבוריים

ישום הדוח לרפורמה בשלטון המקומי (דוח סוארי)

מחליטים

בהמשך להחלטת הממשלה מספר 1829 מיום 31.8.93 אשר אישרה את עקרונות המלצות דו"ח ועדת סוארי, הטילה על שר הפנים ליישמן ועל שר האוצר להכין בדחיפות הצעה לתיקוני חקיקה הנדרשים לאור המלצות הועדה, להטיל על שר הפנים ושר האוצר להכין את הצעת החוק ולהעבירה לצוות השרים שיוסמך לדון בה, כדי שתוגש לכנסת ביחד עם חוק ההסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה), התשנ"ה-1994.

הצעת החוק תיכלול את העקרונות שנכללו בנספח להסדר הכספי לרשויות המקומיות שנחתם ביום 27.6.94 ע"י ראש הממשלה ושר הפנים, שר האוצר, יו"ר מרכז השלטון המקומי ויו"ר מרכז המועצות האזוריות, בין היתר בדבר אלה:

1. כללים לדיווח שוטף של הרשויות המקומיות למשרד הפנים.
 2. צעדי אכיפה שיינקטו כנגד רשות מקומיות שתחרוג מתקציבה ותגדיל את גרעונה, שיכללו העלאת ארנונה למגורים, מינוי "חשב מלווה" ומינוי "מנהל מורשה" בהתאם למשך ולגובה החריגה.
 3. מסגרת אשראי כוללת לרשויות המקומיות.
- בנוסף תכלול ההצעה את עקרונות הקצאת מענק משרד הפנים לרשויות המקומיות.

דברי הסבר

בהחלטת הממשלה מספר 1829, מיום 31.8.93, אושרו עקרונות המלצות הועדה הציבורית לחלוקת מענק משרד הפנים לרשויות המקומיות בראשות פרופ' סוארי, והוטל על שר הפנים ליישם את המלצות הועדה ולהכין בדחיפות, יחד עם שר האוצר, הצעה לתיקוני חקיקה הנדרשים לאור המלצות הועדה.

בהמשך להחלטת ממשלה זאת, נחתמו ביום 20 בפברואר 1994 וביום 27 ביוני 1994 על ידי ראש הממשלה ושר הפנים, שר האוצר, יו"ר מרכז השלטון המקומי ויו"ר מרכז המועצות האזוריות, שני הסדרים כספיים לרשויות המקומיות. במסגרת הסדרים אלה התחייבה הממשלה להעביר סך של 1.2 מיליארד ש"ח בשנים 1994-1995 לרשויות המקומיות ונקבעו עקרונות לנוסח הצעת החקיקה לעיגון מנגנון הבקרה והאכיפה המוצע בדו"ח ועדת סוארי.

מוצע להטיל על שר הפנים ושר האוצר להכין בדחיפות את הצעת החוק בהתאם להסדרים האמורים ולהגישה לצוות השרים שיוסמך לדון בה ביחד עם חוק ההסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה).

להלן עיקרי עקרונות החוק כפי שהוסכמו ע"י ראש הממשלה ושר הפנים, שר האוצר, יו"ר מרכז השלטון המקומי ויו"ר מרכז המועצות האזוריות:

- יקבעו כללים לדיווח רבעוני שוטף של הרשויות המקומיות למשרד הפנים ולציבור. פרטי הדוחות ואופן עריכתם יקבעו על ידי שר הפנים בתקנות.
- נגד רשות מקומית שתחרוג מתקציבה ותגדיל את גרעונה ינקטו צעדי אכיפה שיכללו העלאת ארנונה למגורים, מינוי "חשב מלווה" ומינוי "מנהל מורשה" בהתאם למשך החריגה וגובהה.

"החשב המלווה" יהיה חותם שלישי (בנוסף לראש הרשות וגזבר הרשות) על כל חוזה, כתב התחייבות או מסמך אחר שיש לו משמעות כספית.

"המנהל המורשה" ימונה על ידי שר הפנים ויוקנו לו כל הסמכויות הנתונות בידי ראש העיר ומועצת העיר שהן בעלות השלכות תקציביות או כספיות. המנהל המורשה יגיש לבית המשפט בקשה לצו הבראה לרשות המקומית, במסגרתו יוקפאו כל התביעות נגד הרשות המקומית ויעוכבו ההליכים המשפטיים. בית המשפט יאשר את תוכנית ההבראה, כולה או חלקה, ויתן צו הבראה באם התוכנית אכן מאפשרת את הבראת הרשות המקומית.

- לרשויות המקומיות תקבע מסגרת אשראי כוללת על פי כללים שיקבעו בחקיקה (כגון: שיעור אובליגו כולל ושיעור גרעון שוטף).

על מנת לאפשר לרשויות המקומיות לתכנן את הוצאותיהן כיאות ולפעול בתקציב מאוזן, מוצע גם לעגן בחקיקה את עקרונות הקצאת מענק משרד הפנים לרשויות המקומיות.

רשויות רווחה איזוריות

מחליטים

להטיל על שרת העבודה והרווחה להקים צוות משותף של נציגי משרד העבודה והרווחה, משרד האוצר ומשרד הפנים, אשר יבחן ויגיש הצעה בדבר הקמת מספר מצומצם של רשויות רווחה איזוריות, תוך סגירת לשכות רווחה קיימות ברשויות המקומיות.

בכל רשות רווחה איזורית ייוצגו כל הרשויות המקומיות שבתחומה, בהתאם לחלקן היחסי באוכלוסייה. הצוות האמור יעזר בהמלצות ועדת הרמלך בתחום הרווחה משנת 1992.

הצוות יגיש את המלצותיו לשרת העבודה ורווחה ולשר האוצר עד 1.3.95

דברי הסבר

האחריות לשירותי הרווחה מפוצלת כיום בין כ-260 רשויות מקומיות שבכל אחת מהן פועלת לשכת רווחה מקומית.

מצב זה גורם לניצול לא אופטימלי של המשאבים המוקצים לשירותי הרווחה המקומיים בשל חסרונות לגודל, הבאים לביטוי במספר מישורים כגון:

א. שיעור גבוה מהאמצעים מוקדש לתשתיות מינהליות מקומיות שניתן לחסוך בהן במודל האיזורי המוצע.

ב. יכולת מצומצמת יחסית לפתח שירותים הדורשים "מסה קריטית" של מטופלים ושהפעלתם בכמות גדולה מוזילה את עלותם (פנימיות, מסגרות חוץ-ביתיות אחרות, שירותים בקהילה בתחומי זיקנה, נוער, ילדים, משפחה, נכויות ועוד).

הקמת רשויות רווחה איזוריות תביא להקצאה יעילה יותר של המשאבים המוקצים לתחום הרווחה ברשויות המקומיות.

מבנה משק החשמל

מחליטים

א. להטיל על שר האנרגיה והתשתית ושר האוצר להגיש לממשלה, עד 1.12.94, הצעה למבנה יעד חדש למשק החשמל. הצעה זו תתייחס לעריכתם של שינויים מבניים, אשר יאפשרו התייעלות והכנסת דפוסי תחרות בענף.

ב. להטיל על שר האנרגיה ושר האוצר להגיש לוועדת השרים לענייני חקיקה, עד 1.1.95, הצעת חוק אשר תסדיר את המבנה המוצע למשק החשמל, את הפעילות בענף ואת הפיקוח עליו. חוק זה יחליף את זכיון חברת חשמל הקיים החל ממועד פקיעתו במרס 1996. הסדרת הפעילות בענף, מכח החוק שיוצע כאמור, תהיה באמצעות מערך רשיונות.

דברי הסבר

תפעולו של משק החשמל בישראל מרוכז בלעדית בידי חברת החשמל הפועלת על פי זכיון שתקפו יפקע במרס 1996.

צוות אשר מונה על ידי שר האנרגיה ושר האוצר לצורך בחינת נושא זכיון חברת החשמל הגיש בסוף שנת 1992 את המלצותיו, ובהן קבע בין היתר כי העקרון להתייעלות משק החשמל הינו יצירת תנאים לתחרות ויחסים עיסקיים בין הגופים העוסקים בחשמל, בחברת-החשמל ומחוצה לה.

כמו כן המליץ הצוות על המרת זכיון חברת החשמל במערך רשיונות לא בלעדיים (אשכול רשיונות) לכל מקטע ממקטעי היצור, ההולכה והחלוקה ועל הקמת מערך פיקוח שיופעל מתוקף חוק חשמל שיחוקק לעניין זה.

בעקבות המלצות אילו הוקם צוות נוסף להגשת חלופות למבנה יעד חדש למשק החשמל. הצוות מסיים את עבודתו בימים אלה.

עם השלמת עבודת הצוות תהיה בידי הממשלה התשתית הנחוצה לקבלת החלטות לגבי מבנה היעד המועדף למשק החשמל בישראל, ולחקיקתו של חוק חשמל מודרני אשר יסדיר את הענף.

עקב סמיכות מועד פקיעת הזכיון, ישנה חשיבות רבה להתחלת יישום השינויים המוצעים ותהליך החקיקה במועד מוקדם ככל האפשר.

משק הדלק

מחליטים

א. להטיל על שרי המשפטים, האנרגיה והתשתית והאוצר להביא לסיום הדיון בועדת שרים לענייני חקיקה בהצעת חוק להסדרת ענף תחנות התדלוק (קידום התחרות והשרות לצרכן בתחנות תדלוק), התשנ"ד-1994 עד 1.12.94.

ב. להטיל על שר האנרגיה ושר האוצר להגיש לועדת שרים לענייני חקיקה עד 1.2.95 הצעת חוק להסדרת משק הדלק, אשר תימנע קיומם של הגבלים עיסקיים ואשר תבטיח יצירת סביבה תחרותית בענף.

דברי הסבר

הרפורמה במשק הדלק אשר החלה בשנת 1988 שינתה באופן מהותי את תנאי פעולתם של הגופים השונים שפעלו בענף.

ממשק שהיה מוסדר ומוכוון באופן משמעותי על ידי הממשלה באמצעות הסדרי התחשבויות, הסכמים הדדיים וצווים, צועד משק הדלק בהדרגה לפעילות בתנאי סביבה עיסקית תחרותית ולפיכך יש לצורך בקביעת "כללי משחק" חדשים בענף זה.

מבנה משק הדלק מאופיין כיום במונופול במקטע הזיקוק, שליטה כמעט מוחלטת של שלוש חברות גדולות במקטע השיווק הקמעונאי, ענף תחנות תדלוק הקשור בהסכמי אספקה ובלעדיות ארוכי טווח (אשר הוכרזו כהסכמים כובלים ע"י הממונה על ההגבלים העסקיים) ושירותי תשתית אשר ככל הנראה בחלקם הגדול מחוויים מונופול טבעי.

בחקיקה הקיימת אין כלים מספיקים להסדרת הענף ולמניעה יעילה של התפתחות עתידית של התקשרויות ומיבנים לא תחרותיים.

הצעת החוק להסדרת משק הדלק נועדה להבטיח תנאים לחיזוק סביבה תחרותית במקטעי הפעילות אשר בהם ניתן ורצוי להשיג זאת, והסדרת נושא הפיקוח על מקטעי פעילות שיוכרו כמונופולים טבעיים כדוגמת חלק משירותי התשתית.

לקיומו של חוק ספציפי להסדרת משק הדלק יש יתרון על פני שימוש בחוקים כלליים קיימים, הן ביצירת כללי משחק ברורים תחת מסגרתו של חוק אחד והן כאמצעי שלטוני להסדרה ואכיפה.

כמו כן מוצע, כי הדיון שהחל בועדת השרים לענייני חקיקה בהצעת חוק להסדרת ענף תחנות התדלוק יסתיים במועד אשר יאפשר במידת הצורך את שילובה בחוק משק הדלק הכללי.

העברת ענף מילואים מהמוסד לביטוח לאומי למשרד הבטחון

מחליטים

- א. לבטל החל מ-1.1.95 את ענף ביטוח שירות מילואים במסגרת הביטוח הלאומי ולהפחית בהתאם את מלוא דמי הביטוח הלאומי הנגבים על ידי המוסד לביטוח לאומי למימון ענף זה.
- ב. המוסד לביטוח לאומי ימשיך לבצע את התשלומים למשרתים במילואים בדרך ועל פי הכללים הנהוגים כיום, במימון תקציב משרד הבטחון.
- ג. לתקן את חוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב), התשכ"ח - 1968, בהתאם.

דברי הסבר

אנשים הנקראים לשירות מילואים מקבלים כיום תגמול בעד ימי השירות בגובה שכרם, בהתאם להוראות חוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב), התשכ"ח - 1968. התשלום מתבצע ע"י המוסד לביטוח הלאומי, והתקציב הינו חלק מתקציב הגימלאות של המוסד לביטוח הלאומי. ההוצאה השנתית בענף זה מוערכת בשנת 1994 בכ-900 מיליון ש"ח. התשלומים למשרתים במילואים ממומנים כיום מדמי הביטוח הלאומי המשולמים לצורך זה ע"י העובדים והמעבידים, בתוספת השתתפות הממשלה בחלק המעבידים בשיעורים הבאים: העובד משלם 0.45% משכרו, המעביד משלם 0.47% משכר העובד, והממשלה משלימה למוסד לביטוח הלאומי 1.08% נוספים מהשכר.

השיטה הקיימת יוצרת מספר בעיות, כדלהלן:

1. סעיף 20 לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה - 1985, יצר מודל התחשבות בין המוסד לביטוח לאומי, משרד האוצר ומערכת הבטחון במגמה לעודד חיסכון בימי מילואים. הוראות אלה יצרו מערכת קשרים מסובכת בין הגורמים הנ"ל, אשר גרמה לקשיים בירוקרטיים ומשפטיים המונעים ניהול יעיל של תקציב המילואים ע"י משרד הבטחון.
2. לא קיים גילוי נאות של ההוצאה הציבורית לבטחון ולשירותים חברתיים, שכן תקציב ימי מילואים, למרות היותו חלק מההוצאה הבטחונית של המדינה נכלל בפועל בתקציב ההוצאה החברתית.
3. אין גם הצדקה עניינית לכך שתשלומי המילואים יהוו ענף ביטוח, כיוון שלחבדיל מיתר הענפים בביטוח הלאומי (כגון: אבטלה, נכות, אמהות וכדומה), בתחום המילואים המדינה היא זו שיוצרת את האירוע המזכה וקובעת את מועד והיקף ההוצאה.

ההחלטה תביא להגדלה נטו (כולל הגדלת תקבולי מס הכנסה) בגרעון בתקציב המדינה ב-600 מיליון ש"ח.

הפחתת המס הישיר על העבודה ב-0.92 נקודות האחוז תשפיע על שיפור רמת התעסוקה במשק והגברת הצמיחה.

גיוס חיילים סדירים למשטרה

מחליטים

- א. להטיל על משרד המשפטים בסיוע משרדי המשטרה והבטחון להכין הצעה לתיקון בחוק שירות בטחון כך ש"יוצא צבא" יוכל לבצע את שירותו בצה"ל או במשטרת ישראל.
- ב. שינוי החקיקה יוכן לאלתר כך שניתן יהיה לגייס לרשות המשטרה חילים סדירים כבר במהלך 1995.
- ג. לאשר, עם תיקון החקיקה, גיוס הדרגתי למשטרה של כ-500 חיילים סדירים נוספים מידי שנה ב-3 השנים הקרובות, מעבר להסדרים הקיימים, כך שסד"כ חיילי החובה שישרתו במשטרת ישראל יגדל בכ- 1,500 איש, באיכות הנהוגה בצה"ל.

דברי הסבר

- לאור השינויים המדיניים והארועים האחרונים, חל גידול משמעותי במשימות בטחון פנים ובאזורי יש"ע החלות על משטרת ישראל.
- לנוכח העלות הגבוהה להעסקת שוטר קבע ובהתחשב בגידול במחזורי הגיוס, מוצע לגייס יוצאי צבא למשטרת ישראל לביצוע משימות משטרתיות.

עידוד השקעות הון

מחליטים

- א. לבטל את המענק המינהלי, הניתן למפעלים מאושרים לפי החוק לעידוד השקעות הון באיזורי פיתוח א' ו-ב', במקום הלוואות פיתוח מסובסדות, לפי החלטת הממשלה מס' 707 מיום 1.7.85 (סעיף י"ד).
- ב. לתקן את החוק לעידוד השקעות הון, התשי"ט-1959, באופן ששיעור המס על הכנסה מהשקעה מאושרת באיזורי עדיפות לאומית א' וב' יפחת מ-25% ל-20%.
- ג. סעיפים א ו-ב לא יחולו על מפעלי תיירות.
- ד. להאריך את תוקפו של החוק לעידוד השקעות הון עד ליום 31.12.97, בכפוף לשינויים המתחייבים מהחלטות הממשלה הרלוונטיות שהתקבלו במסגרת דיוני התקציב.

דברי הסבר

במסגרת תוכנית החרום לייצוב המשק משנת 1985 החליטה הממשלה להמיר את הלוואות הפיתוח המסובסדות ל"מפעלים מאושרים" במענק מינהלי שיהיה שווה לסובסדיה שהיתה גלומה בחלוואות אלה.

הלוואות הפיתוח ניתנו באשראי מכוון בשער ריבית ראלי של כ-3.5% לשנה, בעוד שריבית השוק הראלית היתה כ-20% בשנה. שיעור המענקים ששיקף את הסיבסוד בחלוואה נקבע ל-8% ו-5% באזורי פיתוח א' וב' בהתאמה.

מאז קביעת שיעורי המענק המינהלי חלו תמורות כלכליות ומבניות במשק הישראלי, ובהן ירידת שער ריבית השוק הראלי מכ-20% לשנה לכ-5%, ירידת קצב האינפלציה השנתי מכ-256% לשנה לכ-12%-10% ויצירת תנאים לגיוס הון זול וזמין כולל מסלול הלוואות בערבות המדינה.

למרות שינויים משמעותיים אלו לא שונתה הקביעה החסטרית של שיעור המענק, ולמעשה החלטת הממשלה לא יושמה כלשונה וכרוחה. כיום, מענק שיהיה שווה ערך לסובסדיה הגלומה באשראי מכוון יעמוד על שיעור זניח לחלוטין.

תקציב המענקים לעידוד השקעות הון הוכפל במהלך השנתיים האחרונות ועומד כיום על כ-1.2 מיליארד ש"ח. תקציב זה הינו תקציב קשיח ברובו, שכן לאחר קביעת שיעורי המענק, השליטה על גובה תקציב החוצאות הינה שולית. ביטול המענק המינהלי יאפשר לממשלה יתר גמישות בהחלטותיה על סדרי העדיפויות. כך למשל, תוכל הממשלה להפנות מקורות בסדר גודל של 300 - 200 מיליון ש"ח לשנה לחיזוק איזורי העדיפות בתחומי החינוך והתשתית.

במקביל לביטול מענקי ההון יופחת שיעור המס שישלמו מפעלים מאושרים באיזורי עדיפות א' ו-ב' מרמה של 25% הנחוגה כיום לרמה של 20%. הפחתה זו נועדה לאזן את השפעת הפחתת מענקי ההון.

ביטול הטבות מס במסלול חלופי לתיקון 39 במרכז הארץ

מחליטים

לתקן את תיקון 39 לחוק לעידוד השקעות הון באופן שמפעל במרכז הארץ הזכאי לערבות מדינה לפי התיקון האמור לא יהיה זכאי להטבות מס לפי סעיף 51(ב)(3)(א) לחוק העיקרי (בנוסח הכלול בתיקון 39).

דברי הסבר

תיקון 39 לחוק לעידוד השקעות הון הוחל כחלק מהתוכנית לקליטת העליה משנת 1991. המסלול החלופי בתיקון זה מעניק ל"מפעלים מאושרים" במרכז הארץ, שוויתרו על הלוואה בערבות המדינה, פטור מלא ממס חברות ל-4 שנים, לעומת שנתיים פטור ממס במסלול החלופי הרגיל.

תיקון זה שוחק את היתרון היחסי, שמעניק החוק לעידוד השקעות הון, למפעלים באזורי עדיפות לאומית. שחיקה זו הוצדקה לאור שיעורי האבטלה הגבוהים ששררו בכל המשק עם גל העליה.

לאור הירידה המשמעותית בשיעורי האבטלה במרכז הארץ מצד אחד, ושיעורי האבטלה הגבוהים בערי הפיתוח, מצד שני, לא קיימת יותר אותה הצדקה להמשך המסלול. יתר על כן, מפעלים המעדיפים מסלול הטבות מס על פני מענקים ו/או הלוואות בערבות מדינה הינם בד"כ מפעלים בעלי תשואה גבוהה על ההון ובעלי סיכויי הצלחה גבוהים יחסית, כך שלמעשה המסלול החלופי במסגרת תיקון 39 מפנה מפעלים רווחיים ועתירי ידע למרכז הארץ, ומנציח את אופיה של התעשייה והתעסוקה בפריפריה - תעשייה המבוססת על ענפים לא מתוחכמים, בעלי רווחיות נמוכה, הדורשים עובדים בעלי מיומנויות נמוכות. להלן דוגמאות שאושרו בשנת 1993 (באלפי דולרים):

ענף	אזור פיתוח א' - מענקים			מרכז הארץ - מסלול חלופי 39.		
	השקעה	צפי תפוקה	עובדים	השקעה	צפי תפוקה	עובדים
בתי תוכנה	2,353	9,000	124	6,318	67,000	358
טקסטיל	75,685	57,000	384	6,275	19,000	45

יצויין כי מסלולי הטבות המס החלופיים באזורי הפריפריה יישארו על כנם - 10 ו-6 שנות פטור ממס באזורי פיתוח א' וב' בהתאמה, כך שהיתרון היחסי של הפריפריה על המרכז יגדל גם עבור מפעלים רווחיים הבוחרים במסלול הטבות מס.

תיקון פקודת מחלות בעלי חיים

מחליטים

לתקן את פקודת מחלות בעלי חיים [נוסח חדש], התשמ"ה-1985, בעניינים הבאים:

- (1) תשלום פיצויים בגין בעלי חיים שהומתו עקב התפרצות מחלה רשומה יהיה מותנה בכך שהחקלאי נקט את כל האמצעים הנדרשים ע"י השירותים הווטרינרים למניעת הידבקות במחלה;
- (2) ייקבעו קנסות מינהליים בגין אי מילוי אחר הוראות הפקודה או הוראות מנהל השירותים הווטרינריים שנועדו לבלימת מחלות בעלי חיים.

דברי הסבר

בשנים האחרונות חל גידול חד בהיקף התפרצויות של מחלות בעלי חיים וכתוצאה מכך עליה במספר מקרי תחלואה בבני אדם, במחלות שמקורן במשק בעלי חיים, ובגידול ניכר בהוצאות לתשלום פיצויי השמדת בעלי חיים.

על פי פקודת מחלות בעלי חיים, על המדינה לשלם פיצויים לחקלאי אם בעלי חיים במשקו הומתו על פי הוראת השירותים הווטרינריים בעקבות חשש לנשיאת מחלות.

העובדה כי המדינה משלמת פיצויים כאמור, מפחיתה את נכונותם של החקלאים לנקוט אמצעי זהירות כנגד הדבקות בעלי חיים (חיסונים וכיוצא). במקרה של העדר חיסון נוצרות השפעות חיצוניות שליליות על משק החי, היות ואי חיסון במשק אחד עלול לסכן משקים שכנים שנקטו אמצעי זהירות. במחלות מסויימות, אין תמריץ לחקלאי לנקוט אמצעי זהירות כיוון שהנזק הכלכלי שנגרם למשקו הוא קטן, ואולם פוטנציאל הנזק לבני האדם ולמשק הלאומי הינו גדול.

תשלום פיצויי ההמתה במתכונת הנוכחית (כמעט אוטומטית), מביא להקטנה של מידת הנכונות של החקלאי לשיתוף פעולה למניעת ההדבקות. התוצאה מהאמור לעיל היא פגיעה באפקטיביות של פעולות השירותים הווטרינרים בהקטנת היקף ההדבקות במחלות. לאור העובדה שעל רשלנות משק לעיתים 'משלם' משק שכן, יש צורך גם בהטלת קנסות על אי מילוי הוראות החוק, וזאת על מנת להסדיר את ההשפעות החיצוניות השליליות.

תיקון הפקודה כמוצע צפוי להביא לשינוי "כללי המשחק" והסדרת כשל השוק בתחום פעולות החקלאים למניעת מחלות. צעד זה, שישולב בהגברת הפיקוח בתחום המחלות, ימנע הוצאה תקציבית צפויה הנובעת מעליה בהיקף התחלואה בבעלי החיים ואף יביא בעתיד להקטנת היקפה.

תיקון חוק חיילים משוחררים - ביטול הזכאות להשתתפות בשכר דירה

מחליטים

להגיש לכנסת הצעת חוק לתיקון חוק קליטת חיילים משוחררים, התשנ"ד - 1994, לפיה תבוטל הזכאות להשתתפות בהוצאות שכירת דירה למגורים מכספי הפקדון.

דברי הסבר

בחודש אפריל 1994 התקבל בכנסת חוק קליטת חיילים משוחררים, התשנ"ד - 1994, אשר מכוחו נפתח פקדון כספי לכל חייל משוחרר. בסכומי הפקדון ניתן להשתמש למטרות מוגדרות שיועדו לסייע לחייל המשוחרר ולהקל על השתלבותו ארוכת הטווח בחיי חברה תקינים לאחר תום שירותו. כך למשל זכאי החייל המשוחרר להשתמש בכספי הפקדון להשלמת השכלה תיכונית ולימודים קדם אקדמיים, הכשרה מקצועית, השתתפות בקניית דירה וכן השתתפות בהקמת עסק חדש.

במהלך הקריאה השניה בכנסת התקבלה הסתייגות המאפשרת לחייל המשוחרר לקבל מכספי הפקדון גם השתתפות בהוצאות לשכירת דירת מגורים.

בעוד שהוצאות לרכישת השכלה, מקצוע, דירה או עסק הן השקעות ב"נכסים קבועים" וארוכי טווח, הרי ששכר דירה הינו בגדר הוצאה חד-פעמית ללא השפעה ממשית על מעמדו החברתי - כלכלי של החייל המשוחרר.

בנוסף לאמור, זכאות זו היא בעלת פוטנציאל מימוש גבוה, אשר יסיט מקורות מהמטרות ארוכות הטווח של החוק תוך השפעה שלילית על הגדלת הביקושים בשוק הדירות השכורות ועקב כך גם לעלייה בשכר הדירה.

יצוין כי במהלך דיוני ועדת העבודה והרווחה לקראת הכנת החוק לקריאה שניה ושלישית קיבלו רוב חברי הועדה את עמדת נציגי הממשלה שהביעו התנגדות להצעה לכלול בחוק זכאות להשתתפות בשכר דירה מהנימוקים המפורטים לעיל.

הארכת תוקף הוראת שעה בדבר הגדרת "עבודה מתאימה" בביטוח אבטלה

מחליטים

להאריך את תוקף חוק הביטוח הלאומי (הוראת השעה), התשנ"א - 1991, לתקופה של 4 שנים נוספות.

דברי הסבר

בחוק הביטוח הלאומי (הוראת שעה), התשנ"א - 1991, הוחמרו חלק מכללי הזכאות בפרק ביטוח אבטלה במגמה לצמצם את השפעת דמי האבטלה על התמריץ לעבודה. בין השאר הוחמרה הגדרת "עבודה מתאימה" לגבי מי שטרם מלאו לו 35 שנים, בכך שאין מתחשבים בהכשרה קודמת של המובטל, וכן נקבע כי המרחק לעניין שינוי מקום מגורים בהגדרת עבודה מתאימה יהיה 60 ק"מ ולא 40 ק"מ כפי שהיה לפני התיקון.

לאחרונה, במסגרת החוק לצמצום מימדי העוני והפערים בהכנסות (תיקוני חקיקה), התשנ"ד - 1994 (שהתקבל בכנסת ביום 19/7/94), הוחמר רכיב נוסף בהגדרה האמורה, תוך חיוב מובטל מתחת לגיל 35 לקבל עבודה המוצעת אף אם שכרה פחות מדמי האבטלה שהיו מגיעים לו, ובלבד שלא יפחת משכר המינימום.

התיקון האמור נעשה בוודאי מתוך הנחה שתוקף הוראת השעה יוארך מעבר לחודש דצמבר 1994. למרות הירידה במימדי האבטלה בשנת 1994, גם היום שרירים וקיימים הטעמים שהצדיקו את השינויים האמורים.

אירגון מחדש של מערך המשדרים

מחליטים

- א. לאמץ את החמלצות שבדו"ח הועדה ליישום החלטת הממשלה בדבר העברת האחריות למימון ופיתוח משדרי רשות השידור מהמדינה לרשות השידור (להלן- ועדת ירדור).
- ב. להעביר לרשות השידור את תקציב פיתוח המשדרים של משרד התקשורת לשנת 1995 בסך 6.5 מיליוני ש"ח, בכפוף לסיום המו"מ בין משרד האוצר לרשות השידור על תקופת מעבר והעברת הסמכות והאחריות לרשות השידור כמומלץ בדו"ח ועדת ירדור.

דברי הסבר

ביום 3 בספטמבר 1991 החליטה הממשלה כי "החל משנת 1992 תועבר בחדרנה לרשות השידור האחריות למימון ולפיתוח המשדרים". החלטה זו תוקנה ב-15 בספטמבר 1991 לאמר "האחריות למימון פיתוח המשדרים תועבר בחדרנה ממשרד התקשורת לרשות השידור ולגורמי שידור אחרים החל משנת 1992 וכלה בשנת 1995".

החלטות אלו באו על רקע בעיות רבות בפיתוח ובתפעול מערך המשדרים, הנובעות בעיקר מן המבנה הארגוני שנתמסד במהלך השנים. במסגרת מבנה זה הגופים המשדרים אחראים למימון התיפעול והאחזקה של מערך המשדרים, חברת בזק מפעילה את המערך ומשרד התקשורת מממן ואחראי על הפיתוח. המבנה המשולש גורם לבעיות רבות וחוסר תיאום. ועדות רבות נדרשו עד כה לנושא וכך גם מבקרת המדינה.

לאחרונה הגישה ועדה שמינה מנכ"ל משרד התקשורת, שכיחנו בה נציגים מן הגורמים המרכזיים המעורבים בעניין (משרד התקשורת, משרד האוצר, רשות השידור וחברת בזק), את המלצותיה בענין יישומה של החלטת הממשלה מ-3.9.91, ובנושא התפעול והאחזקה של המשדרים.

להלן עיקרי המלצותיה של הועדה:

1. הסמכות והאחריות על הפעלתם, אחזקתם ופיתוחם של כל אמצעי השידור של רשות השידור תועברנה לרשות במלואן. ככל שהדבר נוגע במשדרי הטלוויזיה, תהיה הטלוויזיה הלימודית שותפה מלאה.
2. תפקידים מסויימים יעברו ממשרד התקשורת לרשות השידור, לרבות האחריות לחידוש ופיתוח אמצעי השידור ולמימוןם. תקציב פיתוח המשדרים יועבר ממשרד התקשורת לרשות השידור לתקופת מעבר שתקבע בין הרשות והאוצר.
3. בתוך שנה תערוך רשות השידור בחינות אירגוניות, טכניות וכלכליות, ותכין תכנית הבראה רב שנתית למשק הפצת השידורים.
4. הרשות תהיה רשאית להקים, לתפעל ולתחזק את אמצעי השידור בכל דרך שתמצא לנכון (הפעלה עצמית, מכרזים וכו').
5. שירותי התמסורת הקשורים בהפעלת המשדרים יישארו בידי חברת בזק.
6. אמצעי השידור יועברו לידי הרשות על פי הסכם שייכרת בינה ובין הממשלה.
7. נושא המקרקעין יוסדר במו"מ בין רשות השידור, בזק והממשלה, על בסיס העקרונות המוגדרים בדו"ח.
8. לוח הזמנים לביצוע ההמלצות כולל מספר שלבים, כאשר השלב הראשון יסתיים בתוך ששה שבועות, ואילו בתוך שנתיים יושלם ביצוע כל ההמלצות.

נתיבים מיוחדים לתחבורה ציבורית ורכב רב תפוסה

מחליטים

א. לפעול לעידוד השימוש בתחבורה הציבורית ולניצול יעיל של תשתית הכבישים פי העקרונות הבאים:

(1) בכל כביש שבו יש לפחות שלושה נתיבים לכיוון אחד יוקצה נתיב אחד באותו כיוון, לתנועה בלעדית של אמצעי תחבורה ציבורית ורכב פרטי רב תפוסה, ובלבד שהקצאה כאמור תוכח ככדאית כלכלית למשק הלאומי.

(2) בדיקת הכדאיות הכלכלית, וקביעת שעות היממה להפעלת הנתיב ורמת התפוסה של הרכבים הפרטיים שיומשו לנוע בנתיב ייעשו על פי "נוהל פרויקטים תחבורתיים" המוסכם בין משרד התחבורה מע"צ, ומשרד האוצר.

(3) הבטחת השימוש בנתיבים על פי הכללים שייקבעו תיעשה בדרך של הכבדת הענישה על שימוש בנתיבים שלא בהתאם לכללים, ובהגברת האכיפה למניעת שימוש כזה.

ב. להטיל על שר התחבורה להכריז, לא יאוחר מיום 1 בינואר 1995, על הנתיבים המיוחדים הזמינים לביצוע בשנת 1995, ולגבש תכנית רב שנתית לפיתוח רשת הנתיבים המיוחדים.

ג. להטיל על שר המשטרה להגיש לממשלה, לא יאוחר מיום 1 בינואר 1995, תכנית להגברת האכיפה למניעת שימוש בנתיבים המיוחדים שלא בהתאם לכללים.

ד. להטיל על שר התחבורה לפעול לתיקון פקודת התעבורה להכבדת הענישים על העושים שימוש בנתיבים מיוחדים לתחבורה ציבורית ורכב רב נוסעים שלא בהתאם לכללים.

דברי הסבר

גידול האוכלוסיה והעליה ברמת החיים בעשור האחרון הביאו לעליה בשימוש ברכב פרטי ולירידה בשעור השימוש בתחבורה הציבורית. תהליכים אלו הגבירו את תופעת הגודש בכניסות לערים ובמרכזיהן. תופעה זו גובה מחיר כלכלי כבד מהמשק הלאומי, המתבטא בגידול בעלויות תפעול כלי הרכב, בזבז זמן נוסעים ונהגים, וגידול ברמות זיהום האוויר והרעש.

הגברת השימוש באמצעי תחבורה ציבורית ושימוש במירב קיבולת הרכב הפרטי להסעת כמות גדולה של נוסעים יביאו לניצול יעיל יותר של תשתית הכבישים, לחסכון במשאבים ולהקטנת המפגעים הסביבתיים הנובעים מהגידול בכמות הרכב הפרטי.

לאור זאת ועל דעת שר התחבורה מוצע להקצות בכבישים המובילים למרכזי הערים הגדולות נתיבים מיוחדים לאמצעי התחבורה הציבורית ולרכב פרטי בו נוסעים ארבעה או יותר נוסעים כדי לאפשר לכלי רכב אלו לנוע בחופשיות דרך אזורי הגודש ולעודד בדרך זו את השימוש בם.

כדי להבטיח מתן העדיפות לאמצעי התחבורה היעילים בנתיבים המיוחדים שיוקצו, מוצע להכביד את הענישה על שימוש בנתיבים ללא רשות ולהגביר את האכיפה שתמנע שימוש כזה.

נתיבים מיוחדים שהפעלתם נמצאה כדאית כוללים בין השאר:

1. דרך נמיר בתל-אביב מן הצומת עם דרך פתח תקווה עד צומת רמת אביב, בכיוון צפון.
2. כביש מספר 44 בקטע שבין צומת בית דגן לבין צומת חולון, בשני הכיוונים.
3. דרך ז'בוטנסקי בפתח תקווה ממרכז העיר עד צומת גהה, בשני הכיוונים.

היטל אקוויפרים

מחליטים

א. להטיל על שר החקלאות ושר האוצר להגיש לועדת השרים לענייני חקיקה הצעה לתיקון חוק המים באופן שיסמיק את השרים לקבוע היטל שייגבה על שאיבה מאקוויפרים בהם מתבצעות פעולות החדרה, שימור וטיוב, וכן על שאיבה מאקוויפרים המצויים במחסור, ובהתבסס על העקרונות הבאים:

- (1) ההיטל יוטל על כל המפיקים מהאקוויפר וללא הבדל ביעדי הצריכה;
- (2) ההיטל יהיה שונה לכל אקוויפר וייקבע בהתאם להשקעה ולפעולות המבוצעות בו, ובמידת האפשר - ישקף את המחסור בהיצע המים לעומת הביקוש;
- (3) ההכנסות מההיטל יועברו לאוצר המדינה, וישמשו למימון פעולות ההחדרה, שימור אקוויפר וכד', בכפוף לחוקי התקציב;
- (4) ההיטל יהווה הוצאה מוכרת לצורך קרן האיוון.

ב. להטיל על שר האוצר ושר החקלאות, מיד לאחר אישור החוק בכנסת, להתקין תקנות לגבי גובה ההיטל, בסיס הגביה ומבנהו, באופן שיאפשר מימון מלא של פעולות ההחדרה ושימור האקוויפר.

דברי הסבר

מצבו ההידרולוגי החמור של אקוויפר החוף ואקוויפרים אחרים, מאלץ את הממשלה לחשקיע משאבים רבים לצורך פעולות שימור ושיפור איכות המים. אף על פי כן מפיקי המים השואבים מאקוויפר החוף, אינם נושאים בנטל של שימור האקוויפר ואף ממאנים, בדרך כלל, להתחבר למערכת הארצית.

כתוצאה מכך נוצרים עיוותים חמורים בהקצאת מקורות המים בעיקר נוכח העובדה כי נוצר תמריץ לשאוב יותר ויותר ממקור המים הזמין והזול על אף המחסור. תהליך זה אף מחריף את בעית איכות המים באקוויפר (תהליכי המלחה וזיהום).

גביית היטל אקוויפרים אמורה למנוע עיוות זה וליצור תמריץ לספקים לצמצם את השאיבה מאקוויפר החוף ולהתחבר למערכת הארצית. הכספים שייגבו יושקעו בפעולות החדרה וטיוב האקוויפר. בכך ניתן יהיה לצמצם את הפגיעה החמורה הקיימת כיום.

תיקון חוק העתיקות

מחליטים

א. להטיל על שר החינוך והתרבות למנות צוות בינמשרדי בראשות נציג משרד החינוך והתרבות ובהשתתפות נציגי רשות העתיקות, מינהל מקרקעי ישראל, משרד הבינוי והשיכון, משרד האוצר ומשרד המשפטים לבחון תיקונים בחוק העתיקות, התשל"ח-1988. הצוות יבחן בין היתר את העניינים הבאים מתוך מגמה שבצד הצורך לשימור עתיקות יובאו בחשבון גם צרכי הפיתוח של המדינה:

- (1) הגדרת תפקידה של המועצה לארכיאולוגיה, סמכויותיה ומספר חבריה באופן שייוצגו בה, בצד העניינים הארכיאולוגיים גם ענייני ציבור רחבים;
- (2) הכפפת סמכויות רשות העתיקות למנוע ביצוע עבודות פיתוח בשטחים בהם נתגלו עתיקות, לאישור המועצה הארכיאולוגית;
- (3) הגבלה בזמן של סמכות רשות העתיקות למנוע ביצוע עבודות בשטח שאינו אתר עתיקות מוכרז לצורך ביצוע חפירות הצלה;
- (4) דרכי מימון חפירות הצלה בשטחים שלא היו אתרי עתיקות מוכרזים טרם אישור תכנית;
- (5) קביעת קריטריונים למניעה מוחלטת של עבודות פיתוח באתרי עתיקות לצורך שימורם;
- (6) הרחבת זכות הערר על הכרזת שטחים כאתרי עתיקות, וקביעת לוח זמנים מזורז לסיום הליך הערר.

ב. המלצות הצוות יוגשו לממשלה לא יאוחר מיום 1.3.1995, מתוך מטרה להביא לתיקון החוק עד ליום 1.7.1995.

דברי הסבר

חוק העתיקות מעניק למנהל רשות העתיקות סמכות לעכב ואף למנוע ביצוע עבודות פיתוח בשטחים בהם מצויים אתרי עתיקות או בשטחים בהם נתגלו עתיקות תוך כדי ביצוע העבודות. רשות העתיקות גובה, שלא על פי חוק, מהיזמים הפועלים בשטח כספים למימון פעולותיה כגון עריכת חפירות הצלה ותיעוד החומר שנמצא. תשלום עבור פעולות אלו מהווה לא אחת תנאי לשחרור השטח להמשך ביצוע העבודות. בהעדר קריטריונים ברורים נקבעים סכומי הכסף המשולמים לרשות על פי נחיצותו של הפרויקט לזים ויכולתו לשלם ולא על פי חשיבותו הארכאולוגית של האתר או הממצאים.

כדי להסדיר את פעילותה של רשות העתיקות במסגרת סדר עדיפויות כלכלי וארכאולוגי מקצועי נכון, כדי ליצור לרשות העתיקות תמריץ לחסכון בעלויות פעולותיה, וכדי לכלול במסגרת שיקוליה של הרשות בכל הנוגע להפעלת סמכותה למנוע ביצוען של עבודות פיתוח גם שיקולים של טובת המשק הלאומי, מוצע למנות צוות בינמשרדי שיגבש הצעה לשינוי החוק על פי העקרונות המפורטים לעיל.

שירותי ההדרכה החקלאית בישראל

מחליטים

- א. להעביר את כל פעולות שירותי ההדרכה החקלאית בישראל, הניתנים כיום בידי משרד החקלאות, לידי חברה ממשלתית קיימת.
- ב. להטיל על מנכ"ל משרד החקלאות והממונה על התקציבים לגרום ליישום החלטה זו החל מיום 1.1.95.

דברי הסבר

בעקבות החלטת הממשלה מס' 153 מיום 8.9.92, בדבר שינוי מעמדו של שירות ההדרכה והמקצוע במשרד החקלאות, מינו שר האוצר ושר החקלאות צוות, שהמליץ להעביר את שירותי ההדרכה החקלאית בישראל למסגרת של חברה ממשלתית.

הצוות, בראשותו של מנכ"ל משרד החקלאות, הגיש לשרים את המלצותיו בחודש ספטמבר 1993. השרים החליטו לקבל את גישת הצוות להעברת פעילות ההדרכה החקלאית למסגרת של חברה ממשלתית.

הפיכת סל הקליטה למענק מותנה

מחליטים

לחטיל על שר הקליטה למנות צוות משותף של המשרד לקליטת העליה ומשרד האוצר לגבש, עד יום 30.3.95, הסדר לפיו קבלת "סל הקליטה" תותנה בהישארות העולה בארץ, בדומה להסדר המופעל לגבי מענק המכס ותוך התחשבות בעובדה שסל הקליטה משמש את העולה למימון הוצאות מחייה שוטפות.

דברי הסבר

כיום משולם סל הקליטה במהלך ששת החודשים הראשונים לשהות העולה בארץ. סיוע זה אינו מותנה בהישארות העולה בארץ ובפועל ניתן לקבל סיוע זה מבלי להשאר בארץ ולו לתקופה קצרה. בנוסף לסל הקליטה מקבלים העולים מענק מכס.

ב-27.11.90 החליטה הממשלה (בהחלטה מס' 554) להפוך את סל הקליטה למענק מותנה, אולם ועדת השרים לענייני קליטת העליה החליטה ב-28.3.93 (החלטה מס' 34/ע) כי מענק המכס יינתן כמענק מותנה ואילו סל הקליטה יוותר כמענק רגיל וזאת מהטעם שסל הקליטה נועד למימון המחיה השוטפת של העולה בחצי השנה הראשונה לשהותו בארץ.

בעקבות החלטה זו הופעל לאחרונה הסדר אשר מתנה את מענק המכס בהישארות העולה בארץ.

מנתוני משרד הפנים (לסוף אפריל 1994) עולה כי מתחילת גל העליה כ-30 אלף עולים (המהווים כ-5.5% מאוכלוסיית העולים שהגיעה ארצה מ-1990) יצאו מן הארץ וטרם חזרו. יצויין כי מספר העולים שהגישו בקשות לקבלת דרכון או תעודת מעבר הוא כ-155 אלף. עוד עולה מנתונים אלו כי במהלך התקופה של 13 חודשים הראשונים מיום העלייה, 2% מהעולים יצאו לחו"ל וטרם חזרו.

יש לציין כי נתונים אילו מתייחסים לעולים היוצאים מן הארץ עם דרכון או תעודת מעבר ישראלית בלבד. לאחרונה התעוררה בעיה בקשר ליציאת עולים מן הארץ עם דרכון זר שבו החזיקו בעת כניסתם לארץ. לגבי אוכלוסיה זו לא ניתן בשלב זה מבחינה חוקית לעכב את יציאתם מן הארץ. הנושא מצוי בבדיקה של משרדי הקליטה, הפנים והמשפטים, על מנת לנסות ולהסדירו בחקיקה. לפיכך ניתן להניח כי הנתונים הנ"ל חסרים היות והם אינם כוללים את אוכלוסית העולים שיצאה את הארץ באמצעות דרכון זר.

סך התקציב של סל הקליטה שבבסיס התקציב לשנת 1995 עבור כ-80 אלף עולים הינו 456.8 מיליון ש"ח (כאשר גובה סל הקליטה המייצג לעולה המשולם מאוצר המדינה הינו כ-6,000 ש"ח).

הרחבת תחולת חוק הבטחת הכנסה על עולים חדשים

מחליטים

- א. לבטל את תשלומי דמי הקיום לעולים על ידי המשרד לקליטת העליה ולהעביר את הטיפול בעניין זה למוסד לביטוח לאומי על פי הוראות חוק הבטחת הכנסה, התשמ"א - 1980, לעולים מארצות הרווחה - מיום עלייתם, ולעולים מארצות מצוקה - מתום ששת החודשים הראשונים לעלייתם.
- ב. כללי הזכאות ושיעורי הגימלה שיינתנו לעולים כאמור יהיו זהים לכללים הקבועים בחוק הבטחת הכנסה, התשמ"א - 1980, לגבי שאר האוכלוסיה.
- ג. לתקן את חוק הבטחת הכנסה, התשמ"א - 1980, כך שיחול על אוכלוסיית העולים בהתאם לאמור לעיל.
- ד. תקציב דמי הקיום במשרד לקליטת העליה יועבר לתקציב ביצוע חוק הבטחת הכנסה.

דברי הסבר

במשך השנה הראשונה מיום העליה לארץ משלם המשרד לקליטת העליה דמי קיום לעולים שלא נקלטו במעגל התעסוקה מטעמים שונים.

ב-27.11.90 החליטה הממשלה (בהחלטה מס' 567) להעביר את הטיפול בעולים לאחריות המוסד לביטוח לאומי לפי חוק הבטחת הכנסה בתום 12 חודשים מיום עלייתם. מוצע להקדים את המעבר האמור, ובכך לבטל את הצורך בהפעלת שתי המערכות במקביל.

קיומן של שתי מערכות מקבילות יוצר כפילויות וסיבוכים בירוקרטיים מיותרים. מעבר לכך, אופי הפעילות המבוצע הינו בתחום המומחיות של המוסד לביטוח לאומי ולא של משרד הקליטה.

את הטיפול בעולים מארצות הרווחה מוצע להעביר למוסד לביטוח הלאומי כבר מיום עלייתם, שכן הם אינם זכאים ל"סל קליטה". את הטיפול בעולים מארצות המצוקה, הזכאים בששת החודשים הראשונים לעלייתם ל"סל קליטה", מוצע להעביר מתום תקופה זו.

גובה התשלומים המשולמים כדמי קיום על ידי משרד הקליטה נמוכים מאלו המשולמים על ידי המוסד לביטוח לאומי בכ-10%, אך תנאי הזכאות לקבלתם ממשרד הקליטה הינם נוחים יותר.

סך התקציב המיועד לנושא זה יעמוד בשנת 1995 על 83 מיליון ש"ח (עבור 80,000 עולים ובמחירי תקציב 1994).

איתור יחידות ופעולות מיותרות בשירות הממשלתי

מחליטים

להטיל על שר האוצר להקים צוות אשר יבחן את היחידות הקיימות בשירות הממשלתי ויאתר יחידות ופעולות אשר ניתן להוציאן אל מחוץ לממשלה או לבטלן.

הרכב הועדה יהיה:

- א. יושב ראש - איש ציבור
 - ב. שני מנהלים כלליים של משרדים ממשלתיים.
 - ג. שני נציגים ממשרד האוצר.
- הצוות יגיש לשר האוצר דו"ח ביניים עד 1.1.95 ודו"ח סופי עד 1.4.95.

דברי הסבר

במסגרת יעול הפעילות הממשלתית יש צורך בסריקה ואיתור של פעולות המבוצעות על ידי הממשלה והינן מיותרות או ניתן לבצען בצורה יעילה יותר על ידי הסקטור החוץ ממשלתי.

העברת הלשכה לשיקום נכים ממשרד האוצר אל המוסד לביטוח לאומי

מחליטים

להטיל על שר האוצר להקים צוות משותף של נציגי משרד האוצר והמוסד לביטוח הלאומי, אשר יבחן אפשרות להעברת הטיפול בנכי המלחמה בנאצים ונכי רדיפות הנאצים אל המוסד לביטוח לאומי, וביטול הלשכה לשיקום נכים במסגרת משרד האוצר. הצוות ידון גם בביטול הסדר של מרפאות מיוחדות לנכים הפועלים במסגרת הלשכה, והעברת הטיפול הרפואי בנכים אל קופות החולים, בדומה לנהוג לגבי נפגעי פעולות איבה, אסירי ציון ונפגעי עבודה.

הצוות יגיש את המלצותיו לשר האוצר ולשרת העבודה והרווחה עד ל-1.4.95.

דברי הסבר

היחידה האחראית כיום לביצוע תשלומים לנכי המלחמה בנאצים ונכי רדיפות הנאצים היא הלשכה לשיקום נכים במשרד האוצר. הלשכה פועלת מכוח חוק נכי מלחמה בנאצים, התשי"ד-1954, וחוק נכי רדיפות הנאצים, תשי"ז-1957. על פי חוקים אלה, זכאים הנכים לתגמולים, לטיפול רפואי, ולהטבות שונות מאוצר המדינה.

משרד האוצר מעסיק לצורך הטיפול בנכים 55 עובדים בתקן המשרד, וכן כוח אדם ארעי ומומחים חיצוניים. מעבר לכך, מועסקים ברחבי הארץ רופאים אזוריים, הנותנים לנכי המלחמה ולנכי הרדיפות טיפול רפואי.

משרד האוצר הינו משרד מטה. אספקת שירותים וביצוע תשלומי גימלאות לפרטים, הינם התפקיד הטבעי של המוסד לביטוח לאומי.

אין מקום לקיומו של מנגנון נפרד לתשלום גימלאות וטיפול באוכלוסייה, אשר אינה שונה בעקרון מאוכלוסיות דומות אחרות הנמצאות בטיפול המוסד לביטוח לאומי (כגון: אסירי ציון, נפגעי פעולות איבה וכד').

בעבודתו ייועץ הצוות שיוקם, במידת הצורך, בנציגי ארגוני הנכים.

מעריך הכבאות

מחליטים

לבטל את מעמדה של נציבות כבאות והצלה כיחידת סמך במשרד הפנים ובמקום זאת למנות מפקח כבאות ראשי במסגרת משרד הפנים, בהתאם לחוק שירותי הכבאות, התשי"ט - 1959.

דברי הסבר

ביום 18.5.86 החליטה הממשלה בהחלטה מספר 1613 להקים, לא יאוחר מיום 1.6.87, שירות כבאות ארצי כגוף ממלכתי במסגרת משרד הפנים.

ביום 16.1.89 פנה מנכ"ל משרד הפנים לנציב שירות המדינה בבקשה לאשר את יחידת נציבות כבאות והצלה כיחידת סמך בתוך משרד הפנים, וזאת בין היתר על מנת להכין את התשתית הניהולית והמקצועית הדרושה להקמת שירות הכבאות הארצי ולהפעלתו.

ביום 26.3.89 אישרה ועדת השירות של נציבות שירות המדינה על פי בקשת מנכ"ל משרד הפנים את היות נציבות כבאות והצלה, יחידת סמך במשרד הפנים, באישור ההקמה נקבע כי מטרותיה של נציבות כבאות והצלה הינם "לעסוק בכל הכרוך בתכנון ובקמה של שירות הכבאות הממלכתי, הנציבות תלווה את פעולות החקיקה וחקיקת המשנה הכרוכים בהקמת השירות הממלכתי".

החלטת הממשלה בדבר הקמת שירות כבאות ארצי לא בוצעה עד עתה, בעיקר עקב התנגדות ועדי העובדים.

ביום 28.3.93 החליטה הממשלה, בהחלטה מספר 1060, להטיל על שר הפנים ושר האוצר להכין הצעת חוק לרשות כבאות והצלה. גם להצעת חוק זאת התנגדו ועדי העובדים, וביום 2.2.94 הודיע ראש הממשלה ליו"ר ועד הכבאים הארצי וליו"ר אגודת המפקדים, על עיכוב הטיפול בהצעת החוק עד לקבלת הסכמתם.

לאור העובדה כי הכנת הצעת החוק להקמת שירות כבאות ארצי, מטרה לשמה הוקמה נציבות כבאות והצלה, עוכבה על ידי ראש הממשלה ומכיוון שנציבות הכבאות מעסיקה כיום 24 עובדים לעומת תשעת העובדים שאושרו על ידי נציבות המדינה, הוחלט להקים ועדת היגוי בינמשרדית שתבחן את המבנה האירגוני של נציבות כבאות והצלה. לשם ביצוע תפקידה, שכרה ועדת ההיגוי יועץ אירגוני. היועץ המליץ לבצע שינוי המבנה האירגוני כדלקמן:

1. ביטול נציבות כבאות והצלה.
 2. מינוי מפקח כבאות והצלה ראשי, אשר יפעל כיחידת מטה במשרת משרד הפנים, והרחבת סמכויותיו.
 3. הרחבת פעילות בית הספר לכבאות והצלה.
- ועדת ההיגוי אימצה את המלצות היועץ במלואן.

מוצע לאמץ את המלצות ועדת ההיגוי הבינמשרדי, לבטל את מעמדה של נציבות
כבאות והצלה כיחידת סמך ובמקום זאת למנות מפקח כבאות ראשי בהתאם לחוק
שירותי הכבאות התשי"ט - 1959.

תקציב נציבות כבאות והצלה יועבר במלואו להגדלת תקציב שירותי הכבאות,
למימון תפקודו של מפקח הכבאות וההצלה הראשי ולתגבור פעילות בית הספר
לכבאות והצלה.

רפורמה אירגונית בשירותים הווטרינריים

מחליטים

להטיל על צוות משותף למשרדי החקלאות והאוצר לגבש עד 1.1.95 תוכנית ליישום רפורמה אירגונית בשירותים הווטרינריים, באופן שפעולת השירותים הווטרינריים תתמקד בתחומי פיקוח על משק בעלי החיים, ותופסק הפעילות השוטפת של מתן שירותים לחקלאי, הניתנים לביצוע על ידי מערכות שירות עיסקיות. הצוות יצביע על היקף הקיצוץ בכוח-אדם ובתקציב שייגזר מהרפורמה האמורה. הצוות יגיש את המלצותיו עד ל-1.2.95.

דברי הסבר

השירותים הווטרינריים במשרד החקלאות מספקים שורה של שירותים למשק החקלאי, אינם נושאים אופי של שירות ממשלתי ציבורי, כגון מתן חיסונים על ידי מפקחים ורופאים וטרינריים בלשכות הווטרינריות, אחזקת מערך הנותן טיפול קליני לעופות ועוד.

במתן השירותים הללו מבצעים השירותים הווטרינריים פעילות אשר ניתנות לביצוע ע"י הסקטור העיסקי, ביעילות רבה מזו של עובדי המדינה. ההיקף הכספי של פעילות זו נאמד בכ-10 מליון ש"ח בשנה, שהם קרוב ל-40% מהיקף הפעילות של השירותים הווטרינריים.

בפעילות זו יש משום הסטת מוקד הפעילות של השירותים הווטרינריים מפיקוח, רישוי, הנחיה מקצועית ובקרה של פעילות משק החי, לפעילות המחליפה גורמים עיסקיים הפועלים בענף.

כתוצאה מכך, האמצעים והתקציבים שיכלו לשמש לפעולות חיוניות שבתחום האחריות של השירותים הווטרינריים, משמשים לביצוע שירותים אשר ראוי היה שהסקטור העיסקי יעניק אותם.

ביצוע השינוי עתיד להביא לחסכון תקציבי, לשיפור בתיפקוד של השירותים הווטרינריים בפעילויות שנושאות אופי ממשלתי ציבורי וליעול השירותים לחקלאי.

נושאים כלליים

חוק הסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה)

מחליטים

1. להטיל על שר האוצר להכין ולהגיש לצוות שרים בהרכב שר המשפטים (יו"ר), שר האוצר, שר הכלכלה והתכנון, שר האנרגיה והתשתית ושר החינוך, הצעת חוק הסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה), התשנ"ה - 1994, שבה ייקבעו תיקוני החקיקה הנחוצים ליישום ההחלטות שנתקבלו לעיל.
2. להסמיך את צוות השרים לאשר, על דעת הממשלה, את נוסח הצעת החוק כאמור. נוסח ההצעה שיאושר יוגש לכנסת יחד עם הצעת חוק התקציב לשנת הכספים 1995.

הצעת תקציב 1995

מחליטים

א. להעמיד את סך תקציב המדינה לשנת התקציב 1995 על 128,667,891 אלפי ש"ח בהתאם לבסיס תקציב 1995 המפורט בנספח (לפני שינויים).

ב. להסמיך את שר האוצר:

- (1) לעדכן את סכומי התקציב למחירי תקציב 1995.
- (2) לקבוע את חלוקת סעיפי התקציב לתחומי פעולה ולתכניות, לרבות סכומי רזרבה לכל משרד, במסגרת הסכום הכולל שנקבע בסעיף התקציב של אותו משרד, על-דעת השר הנוגע בדבר. חילוקי דעות יובאו בפני ועדת השרים לענייני כלכלה.
- (3) לקבוע את סכום ההוצאה המותנית בהכנסה וחלוקתו לסעיפי התקציב.
- (4) לקבוע את סכומי ההרשאה להתחייב בסעיפי התקציב.
- (5) לקבוע את חלוקת שיא כח-אדם בסעיפי התקציב בהתאם לבסיס שיא כח אדם לשנת 1995 המפורט בנספח.
- (6) לאשר שינויים טכניים בתקציב ובחוק התקציב.
- (7) להניח על שולחן הכנסת את הצעת חוק התקציב לשנת הכספים 1995 עד ל-26 באוקטובר 1994.

הצעת חוק התקציב לשנת הכספים 1995, התשנ"ה-1994

1. בחוק זה -
 - הגדרות
 - "סעיף תקציב" - סכום או מספר משרות, הנקוב בשורת כותרת שסימנה קו כפול מקוטע;
 - "תחום פעולה" - סכום או מספר משרות הנקוב בשורת כותרת שסימנה קו נקודה;
 - "תכנית" - סכום או מספר משרות הנקוב בשורה בלי סימון;
 - "שנת הכספים 1995" - התקופה המתחילה ביום כ"ט בטבת התשנ"ה 1) בינואר 1995) והמסתיימת ביום ח' בטבת התשנ"ה (31 בדצמבר 1995).
 - כל מונח אחר - כמשמעותו בחוק יסודות התקציב, התשמ"ה - 1985 (להלן-חוק יסודות התקציב).
 2. תקציב ההוצאה וחלוקתו
 - הממשלה רשאית להוציא בשנת הכספים 1995.....אלפי שקלים חדשים; חלוקת סכום זה לחלקים וכל חלק ממנו לסעיפי תקציב, לתחומי פעולה ולתכניות, תהיה כמפורט בטור הראשון של התוספת הראשונה הנקרא "הוצאה".
 3. תקציב ההוצאה המותנית בהכנסה
 - בנוסף על כל הסכומים שהממשלה רשאית להוציא לפי סעיף 2, רשאית היא להוציא בשנת הכספים 1995, כהוצאה מותנית בהכנסה.....אלפי שקלים חדשים; חלוקת סכום זה לחלקים וכל חלק ממנו לסעיפי תקציב לתחומי פעולה ולתכניות, תהיה תהיה כמפורט בטור השני של התוספת הראשונה הנקרא "הוצאה מותנית בהכנסה".
 4. שיא כח אדם
 - הממשלה רשאית למלא בשנת הכספים 1995 משרות; חלוקת מספר זה לחלקים, וכל חלק ממנו לסעיפי תקציב, לתחומי פעולה ולתכניות, תהיה כמפורט בטור הרביעי של התוספת הראשונה הנקרא "שיא כח-אדם".
 5. תקציב המפעלים העסקיים
 - (א) בנוסף על הסכומים שהממשלה רשאית להוציא לפי סעיפים 2 ו-3 רשאית היא להוציא בשנת הכספים 1995 את הסכומים הנקובים בטור הראשון של החלק השני בתוספת השניה (להלן - תקציב מפעלים עסקיים); חלוקת סכומים אלה לסעיפי תקציב, לתחומי פעולה ולתכניות, תהיה כמפורט באותו חלק.
 - (ב) בנוסף למספר המשרות שהממשלה רשאית למלא לפי סעיף 4, רשאית היא למלא בשנת הכספים 1995.....משרות במפעלים העסקיים; חלוקת מספר זה לסעיפי תקציב, לתחומי פעולה ולתכניות, תהיה כמפורט בטור השלישי של החלק השני של תקציב המפעלים העסקיים.
 - (ג) תחזית ההכנסות לכיסוי תקציב המפעלים העסקיים בשנת הכספים 1995 היא כמפורט בחלק הראשון של התוספת השניה.

6. הוראות לעניין סעיפים מסויימים
- (א) את חלוקת התקציב בסעיף תקציב 17 לתחומי פעולה ולתכניות תקבע, לפי הצעת הממשלה, ועדה משותפת של ועדת כספים וועדת החוץ הבטחון של הכנסת.
- (ב) לפי בקשת שר האוצר לגבי שימוש ברזרבה הכללית לפי סעיף 12 לחוק יסודות התקציב, למטרה שבמסגרת הפעילות של משרד ראש הממשלה, תבוא, במקום הועדה, ועדה מיוחדת שתמנה ועדת החוץ והבטחון של הכנסת מקרב חבריה.
7. חלואה מבנק ישראל
- סכום החלואה מבנק ישראל לא יעלה בשנת הכספים 1995 על סכום של אלפי שקלים חדשים להחזר חובות הממשלה לבנק ישראל לפי סעיף 48(ב) לחוק יסודות התקציב.
8. עדכון כומים בחוק יסודות התקציב
- בחוק יסודות התקציב -
- (1) בסעיפים 11 ו-12, במקום "1,220,000 שקלים חדשים" יבוא בכל מקום "..... שקלים חדשים", ובמקום "2,250,000 שקלים חדשים" יבוא בכל מקום " שקלים חדשים";
- (2) בסעיף 19(ב)(1), במקום "57 מליון שקלים חדשים" יבוא "..... מליון שקלים חדשים";
- (3) בסעיף 27(א), במקום "58,000 שקלים חדשים" יבוא ".....שקלים חדשים";
- (4) בסעיף 27(ב), במקום "302,000 שקלים חדשים" יבוא ".....שקלים חדשים";
- (5) בסעיף 32, בהגדרת "דרך מימון", במקום "1,340,000 שקלים חדשים" יבוא "..... שקלים חדשים";
- א. בסעיף 43(א), במקום "58,000 שקלים חדשים" יבוא " שקלים חדשים";
- ב. בסעיף 43(ב), במקום "600,000 שקלים חדשים" יבוא " שקלים חדשים".
9. תחילה
- תחילתו של חוק זה ביום כ"ט בטבת התשנ"ה (1 בינואר 1995).
10. פרסום
- חוק זה יפורסם ברשומות תוך שלושה חדשים מיום קבלתו.

תקציב הוצאות נטו

=====

(אלפי שקלים חדשים)

בסיס תקציב
1995

128,667,891	סה"כ כללי	
=====	=====	
95,731,552	חלק א': תקציב רגיל	
31,392,539	חלק ב': תקציב פיתוח וחשבון הון	
1,543,800	חלק ג': החזר חובות לבנק ישראל	
95,731,552	חלק א': תקציב רגיל	
7,049,247	ממשל ומנהל	
=====	=====	
11,891	נשיא המדינה	01
93,246	כנסת	02
5,548	חברי ממשלה	03
225,328	משרד ראש הממשלה	04
695,223	משרד האוצר	05
157,616	משרד הפנים	06
2,020,501	משרד המשטרה	07
467,094	משרד המשפטים	08
642,297	משרד החוץ	09
10,914	משרד הכלכלה והתכנון	10
61,534	* משרד מבקר המדינה	11
2,193,756	גמלאות ופיצויים	12
250,612	הוצאות שונות	13
72,238	מימון מפלגות	14
83,223	משרד המדע והפיתוח	19
58,226	משרד לאיכות הסביבה	26
21,088,405	בטחון	
=====	=====	
20,878,972	משרד הבטחון	15
124,304	הוצאות חרום אזרחיות	16
	השתתפות בהוצאות המנהל	17
85,129	האזרחי	
2,317,267	רשויות מקומיות	18
=====	=====	

* תקציב מבקר המדינה אינו מובא לאישור הכנסת אלא לידיעה בלבד.

תקציב הוצאות נטו

=====

(אלפי שקלים חדשים)

בסיס תקציב
1995

35,195,833	שרותי חברה	
=====	=====	
11,455,925	משרד החינוך והתרבות	20
2,708,419	השכלה גבוהה	21
930,293	המשרד לענייני דתות	22
1,921,963	משרד העבודה והרווחה	23
12,411,225	העברות לביטוח לאומי	27
2,064,260	משרד הבריאות	24
567,641	תגמולים לנכים	25
159,117	משרד הבינוי והשיכון	29
1,157,682	המשרד לקליטת עליה	30
	תמיכות במחירי מצרכי	32
1,465,308	יסוד וביצור חקלאי	
354,000	חוק חיילים משוחררים	46
6,902,187	כלכלה ומשק	
=====	=====	
480,757	משרד החקלאות	33
99,439	משרד האנרגיה והתשתית	34
347,777	הוצאות משק הדלק	31
88,728	הועדה לאנרגיה אטומית	35
74,170	משרד התעשייה והמסחר	36
253,167	משרד התיירות	37
1,625,150	תמיכות בענפי משק	38
26,725	משרד התקשורת	39
94,794	משרד התחבורה	40
35,232	משק המים	41
3,373,000	מענקי בינוי ושיכון	42
28,294	המרכז למיפוי ישראל	43
374,954	מחלקת עבודות ציבוריות	28
310,713	סבסוד אשראי	44
=====	=====	
18,047,900	תשלום ריבית	45
=====	=====	
4,820,000	רזרבות	
=====	=====	
2,800,000	רזרבה כללית	47
120,000	רזרבה לקליטת עליה	48
1,900,000	רזרבה למחירים יחסיים	49

תקציב הוצאות נטו

=====

(אלפי שקלים חדשים)

בסיס תקציב
1995

31,392,539	חלק ב': תקציב פיתוח וחשבון הון	
7,644,139	תקציב פיתוח	
362,971	השקעות בממשל ומינהל	
70,000	דיור ממשלתי	51
141,724	משטרה ובתי סוהר	52
91,153	בתי משפט	53
60,094	אוצר	55
591,021	רשויות מקומיות	57
4,109,735	השקעות בשרותי חברה	
507,756	חינוך	60
138,520	עבודה ורווחה	64
3,463,459	בריאות	67
	שיכון	70
2,580,412	השקעות בענפי משק	
17,234	חקלאות	72
127,822	מפעלי מים	73
255,398	פיתוח מקורות אנרגיה	75
144,331	פיתוח התעשייה	76
447,458	תיירות	78
717,779	תחבורה	79
11,857	כבישים	80
858,533	תקשורת	81
	הוצאות פיתוח שונות	83
23,748,400	תשלום חובות	84
1,543,800	חלק ג': החזר חובות לבנק ישראל	
764,300	ריבית לבנק ישראל	99
779,500	קרן לבנק ישראל	

מפעלים עסקיים - בסיס תקציב לשנת 1995

=====

(אלפי שקלים חדשים)

הכנסה	הוצאה	
2,030,095	סה"כ הכנסות	
=====	=====	
114,922	מפעלי האוצר	89
15,301	המכון לפיריון העבודה	91
11,434	נמל יפו	95
133,700	משרד התקשורת	96
1,754,738	מנהל מקרקעי ישראל	98
2,030,095	סה"כ הוצאות	
=====	=====	
114,922	מפעלי האוצר	89
15,301	המכון לפיריון העבודה	91
11,434	נמל יפו	95
133,700	משרד התקשורת	96
1,754,738	מנהל מקרקעי ישראל	98

בסיס תקציב
1995

סה"כ כללי	70,484.5
=====	=====
סך הכל משרדי ממשלה	69,736.0
-----	-----
01 נשיא המדינה	46.0
02 כנסת	360.0
04 משרד ראש הממשלה	583.5
05 משרד האוצר	5,943.5
06 משרד הפנים	631.5
07 משרד המשטרה	20,312.0
08 משרד המשפטים	2,279.0
09 משרד החוץ	998.0
10 משרד הכלכלה והתכנון	47.0
*11 משרד מבקר המדינה	526.0
13 הוצאות שונות	19.0
15 משרד הבטחון	2,076.0
17 מינהל אזרחי	924.0
19 משרד המדע והפיתוח	50.0
20 משרד החינוך והתרכות	2,044.0
22 משרד הדתות	342.0
23 משרד העבודה והרווחה	3,766.5
24 משרד הבריאות	22,082.0
25 תגמולים לנכים	55.0
26 משרד לאיכות הסביבה	143.5
28 מחלקת עבודות ציבוריות	737.0
29 משרד השיכון	763.0
30 משרד הקליטה	378.0
33 משרד החקלאות	1,757.0
34 משרד האנרגיה והתשתית	216.0
36 משרד המסחר והתעשייה	540.5
37 משרד התיירות	175.0
38 תמיכות בענפי משק	11.0
39 משרד התקשורת	109.0
40 משרד התחבורה	666.5
41 משק המים	116.0
43 המרכז למיפוי ישראל	288.5
47 רזרבה כללית	750.0
סך הכל מפעלים עסקיים	748.5
-----	-----
89 מפעלי האוצר	148.0
91 המכון לפריון העבודה והייצור	70.0
95 נמל יפו ונמל חדרה	4.5
96 מפעלי התקשורת	4.0
98 מינהל מקרקעי ישראל	522.0

* תקציב מבקר המדינה אינו מובא לאישור הכנסת אלא לידיעה בלבד.

תכנית תקציב רב-שנתית

מחליטים

1. לאשר את בסיס תכנית התקציב הרב-שנתית לשנים 1995 עד 1997 בהתאם למפורט בנספח (לפני השינויים).
2. להסמיך את שר האוצר להניח על שולחן הכנסת את תכנית התקציב הרב-שנתית ביחד עם הצעת חוק התקציב לשנת 1995, לאחר שתותאם להחלטות הממשלה בנוגע לבסיס תקציב 1995 ולהשלכותיהן על תקציבי השנים 1996 ו-1997, ולאחר שתעודכן למחירי תקציב 1995.

דברי הסבר

חוק יסוד; משק המדינה קובע, בסעיף 3א, כי הממשלה תכין לקראת כל שנת כספים תכנית תקציב תלת-שנתית.

עוד קובע החוק כי תכנית זו תונח על שולחן הכנסת ביחד עם הצעת חוק התקציב.

בהתאם לכך מצורפת לאישור הממשלה תכנית תקציב רב-שנתית במתכונת של "מעטפות". בסיס התכנית הרב-שנתית נגזר מחקיקה קיימת ומהחלטות ממשלה קיימות וכן מתחזית שינוי באינדיקטורים שונים, ובכללם מספר העולים.

בסיס זה יותאם להחלטות שתקבל הממשלה ביחס להצעת התקציב לשנת 1995.

תכנית תקציב רב שנתית (ללא בנק ישראל)

=====

(אלפי שקלים חדשים)

תקציב מקורי	בסיס תקציב	בסיס תקציב	בסיס תקציב	
1994	1995	1996	1997	
124,589,179	127,124,091	134,669,022	132,954,740	סה"כ כללי
=====	=====	=====	=====	=====
88,082,956	95,731,552	98,645,607	101,786,273	חלק א' : תקציב רגיל
36,506,223	31,392,539	36,023,415	31,168,467	חלק ב' : תקציב פיתוח וחשבון הון
88,082,956	95,731,552	98,645,607	101,786,273	חלק א' : תקציב רגיל
=====	=====	=====	=====	=====
4,063,923	4,486,147	4,639,849	4,347,885	משרדי הממשלה
22,803,693	23,456,683	23,441,233	23,451,494	בטחון ומשטרה
18,766,531	21,398,127	21,773,672	21,946,048	שרותי חברה ורשויות מקומיות
14,547,222	15,526,622	16,052,245	16,861,443	תשלומי העברה לפרטים
1,072,294	995,914	995,914	995,914	תמיכות במחירי מוצרים ושרותים
1,411,210	1,157,682	1,358,309	1,466,764	קליטה ישירה
4,225,890	3,373,000	3,155,000	2,966,000	מענקי שיכון
2,208,745	2,158,764	2,143,289	2,141,114	עודד המגזר העיסקי
15,849,590	18,358,613	18,116,096	18,523,611	תשלום ריבית וסבסוד אשראי
3,133,858	4,820,000	6,970,000	9,086,000	רזרבות
36,506,223	31,392,539	36,023,415	31,168,467	חלק ב' : תקציב פיתוח וחשבון הון
=====	=====	=====	=====	=====
3,489,651	3,751,689	3,838,009	3,774,309	השקעות בתשתית
852,805	785,419	594,691	577,218	השקעות בשיכון
3,024,261	2,668,000	2,653,000	2,596,000	משכנתאות
449,406	439,031	320,115	329,740	אשראי סיוע
28,690,100	23,748,400	28,617,600	23,891,200	תשלום חובות

דברי הסבר לעיקרי השינויים בבסיס המעטפות

בבסיס המעטפות הובאו בחשבון החלטות קיימות המשליכות על ההוצאה הרב-שנתית בתחומים שונים והשפעות חקיקה קיימת על תקציבי השנים הבאות. הבסיס אינו כולל צעדי מדיניות חדשים.

בסיס המעטפות יעודכן בהתאם להחלטות הממשלה בדיון על תקציב 1995 והתכנית לשנים 1996-1997.

להלן הסברים על עיקרי השינויים בכל מעטפה:

1. משרדי הממשלה

השינוי בבסיס תקציבי 1997-1995 לעומת 1994 במעטפה זו נובע מהחלטות קיימות לגבי מספר רב של משרדים.

2. בטחון ומשטרה

הגידול במעטפה זו בשנת 1995 נובע בעיקרו מתוספות שכר חריגות בצבא ובמשטרה, ומהכללת סעיפי הוצאה שניתנו במהלך שנת 1994 בבסיס תקציב 1995 המוצג לממשלה.

3. שרותי חברה ורשויות מקומיות

הגידול במעטפה זו במהלך השנים נובע בחלקו הגדול מתוספות תקציב שניתנו לתחום החינוך וכן מגידול האוכלוסיה בתחום השירותים החברתיים השונים ומשיפור חלק משירותים אלה.

4. תשלומי העברה לפרטים

הגידול ההדרגתי במעטפה זו נובע מגידול אוכלוסיית הזכאים ומגידול הדרגתי בתשלומים המחוייבים מחוק חיילים משוחררים.

5. תמיכה במחירי מוצרים ושרותים

מעטפה זו מורכבת ברובה מעלויות סבסוד מחירי המים וסבסוד התחבורה הצבורית.

6. קליטה ישירה

הירידה במעטפה זו בשנת 1995 נובעת מהקטנת תחזית העליה ל-80 אלף עולים מידי שנה.

7. מענקי שיכון

מעטפה זו מכילה את מרכיב המענקים שבהלוואות לדירה, את הסבסוד הגלום בהלוואות לדירה, וכן תמריצים ומענקים אחרים בתחום השיכון.

המעטפה משתנה בהתאם לתחזית ניצול המשכנתאות ע"י עולים וע"י האוכלוסיה הותיקה. מרכיב התמריצים לזירוז הבניה והפיצויים לקבלנים תורם לירידה הדרגתית במעטפה.

8. **עידוד המגזר העסקי -**
מעטפה זו כוללת הוצאות בגין החוק לעידוד השקעות הון, מענקי מו"פ ומענקים לענף החקלאות.
9. **תשלום ריבית וסבסוד אשראי**
הגידול בנפח המעטפה בשנים 1995-1997 נובע בעיקר מתחילת תשלומי הריבית על ההלוואות מחו"ל שנלקחות על סמך הערבויות שניתנו על ידי ממשלת ארה"ב.
10. **רזרבות**
מעטפה זו כוללת את הרזרבה הכללית ואת הרזרבה לקליטת עליה, וכן את הרזרבה למחירים יחסיים.
הרזרבה הכללית הוגדלה בשנים 1996 ו-1997 ב-2.0 מליארדי ש"ח מידי שנה, כביטוי לאי ודאות גוברת ככל שטווח הזמן גדל.
הרזרבה לקליטת תעליה מורכבת מתקציבים המיועדים לקליטה שהועברו אליה מתקציבי המשרדים הרלוונטיים וזאת למקרה שמספר העולים בפועל יהיה נמוך מהתחזית.
- הרזרבה למחירים יחסיים נובעת מהגידול בשכר הריאלי בסקטור הציבורי והיא תחולק לסעיפים בעת קידום התקציב למחירי תקציב 1995.
11. **השקעות בתשתית**
הגידול במעטפה זו בשנת 1995 נובע מתוספות תקציב שניתנו במהלך השנה לתקציבי תשתיות שונים.
12. **השקעות בשיכון**
ההשקעות בשיכון נגזרות מהיקף הפרוגרמה המתוכננת. לאחר שההוצאות הגיעו לשיאן בשנת 1992, ולקראת השלמת תשתית המגורים הבסיסית לקליטת העליה, יורד נפח המעטפה בהתאם.
13. **משכנתאות**
מעטפה זו כוללת את מרכיב האשראי שבהלוואות לדיר לזכאים. נפחי ההלוואות נקבעו בהתאם לתחזית המימושים הן בקרב העולים החדשים והן בקרב האוכלוסיה הותיקה.
14. **אשראי סיוע**
אשראי זה מורכב מאשראי סיוע לגורמים שונים במשק. הירידה ההדרגתית במעטפה זו נובעת מתחזית מימושי המשכנתאות בקרב הזכאים.
15. **תשלום חובות**
תשלומי הקרן במסגרת תשלומי החובות נגזרים מנפח ההלוואות שנלקחו בעבר ומתנאייהן. המעטפה נבנתה על סמך לוחות הסילוקין של חובות אלו והתנודתיות הגדולה בהחזרים הנגזרת מהם.

17.10.94

אל: ח'כים בצוות היגוי כלכלי
מאת: ד"ר יצחק קליין
נושא: מידע הנחוץ לי להערכת תקציב 1995

יעזור לי מאוד אם תוכל לספק לי קומץ נתונים בסיסיים. חלקם נתונים מהתקציב כרוספר, חלקם לא.

נתונים מהתקציב ניתנים בדיכ באלפי ש"ח. איני זקוק לדיוק מעבר למיליוני ש"ח-ז"א, אפשר להשמיט את שלושת הספרות האחרונות.

1. תוצר מקומי גולמי (תמ"ג), כל חמשק, 1995
 2. סה"כ תקציב, 1995. הוצאה _____ מותנית בהכנסה _____
 3. "תשלום חובות" (שורה 84 ב' הצעת תקציב-)
 4. "יחזור חובות לבנק ישראלי" (חלק ג', שורה 99 (רובית+קרן)
 5. קרובות נכללות + קלוטת עלייה, שורות 47-48
 6. הערכת אינפלציה, 1995 (אחוזים)
 7. הערכת שיעור הצמיחה במשק, 1995 (אחוזים)
 8. סה"כ תחזית תקבולים ממסים ותשלומי חובה
הנתונים הבאים מתייחסים לחישוב הגרעון המקומי והזמון:
 9. גרעון מקומי לא מתן אשראי
 10. מימון הגרעון: הלוואות מחו"ל
 11. מימון הגרעון: הכנסות הון בחר"ל
- בארץ

